

De Belgische specialist in contactgeluidisolatie

INSULIT

Akoestische onderlagen voor chapes

+32 67/41.16.10

www.insulco.be
insulation products

Een huis gezien als een macro kledingstuk!

Al bijna 50 jaar zoekt architect Luc Schuiten onvermoeibaar naar alternatieve oplossingen om de hedendaagse stadsontwikkeling in gunstige zin te verbeteren. Al zijn architecturale werk, projecten, tekeningen en posters getuigen ook duidelijk van zijn engagement om deze ontwikkeling te herzien op basis van de krachtige bondgenoot die de natuur is. In de jaren 1970 ontwierp en bouwde hij Orejona, een zelfvoorzienend ecologisch huis in het bos.

Door de jaren heen heeft hij een veelvoud aan projecten ontworpen waarin creativiteit en relatie met de natuur overheersen. Hij is gepassioneerd door archiborescentie. Deze door hem bedachte term duidt een architectuur aan waarbij bouwmaterialen voornamelijk bestaan uit verschillende vormen van levende organismen. Hij bedenkt woonvormen die rekening houden met de levende aard van de planeet. Veel projecten weerspiegelen de visie van een omgeving die de mens, de natuur en het stedelijk weefsel respecteert.

Maar het is vooral in zijn visies op futuristische architectuur dat hij de kracht van zijn creatieve en fantasierijke expressie de vrije loop laat.

Hoe heb je uw onderzoek gestart?

Ik studeerde af aan de architectuurschool. Ik was me toen niet erg bewust van wat er in de wereld gebeurde. Eén gebeurtenis heeft me echter sterk beïnvloed: mei 68. Ik gebruikte mijn creatief talent en stelde me open voor dingen die aanvankelijk buiten mijn mogelijkheden leken te liggen.

Ik werd erg verleid door de Mass Moving-beweging, door het idee dat kunst op straat moet worden tentoond gesteld, op plaatsen die voor iedereen toegankelijk zijn, en niet in musea. Ik ontdekte dat kunst ook volkomen grensoverschrijdend en uitdagend kon zijn. Ik was toen nog heel jong, ik had amper de

Orejona, een zelfvoorzienend ecologisch huis - Luc Schuiten

school verlaten, maar ik kreeg de kans om met zeer beperkte middelen op een klein stuk grond, midden in het bos, een huis voor mijn gezin te bouwen. Ik probeerde ervoor te zorgen dat het ontwerp aansloot bij de beweging waartoe ik behoorde. Dat het geïnspireerd werd op de nieuwe Amerikaanse timmerlieden die een andere manier van leven uitvonden, ver weg van conventies en dicht bij de natuur.

Gelukkig kwamen op dat moment de allereerste zonnecollectoren op. De mogelijkheid ontstond om een huis zelfvoorzienend te maken. Ik begon aan een zelfbouwproject met een paar vrienden. Hierbij ontdekte ik dat ikzelf dingen kon maken waarvoor ik geen opleiding genoten had. Het was mijn verantwoordelijkheid om mijn eigen behoef-

ten te volgen en consequent de leiding te nemen over alle fasen van het proces: het bedenken, ontwerpen en maken van dingen in een continue ervaring. Het was een fantastische ervaring, een openbaring.

Het was een springplank om te kunnen leven in overeenstemming met wat ik voelde, wat ik dacht en wat ik wilde. Het was op deze basis dat ik mijn denken baseerde, mijn verlangen om anders te leven, in lijn met mijn verbeelding. Verbeelding is een richting die ik voel te moeten inslaan, het laat me het doel zien waar ik naar moet streven, het inspireert me om te gaan voor wat ik denk dat echt interessant, winstgevend en bevredigend is. Vervolgens was het aan mij om de juiste bouwplaats voor de woning te zoeken, het te concretiseren en het pad te evalueren >>>

Isolerend en ademend onderdak

Skytech Pro XL

De ideale aanvulling op de vezelisolatie

www.insulco.be

insulco
insulation products

p. 19

om dichterbij mijn doel te komen. Dit vergezeld van de mensen om me heen, mijn vrouw, mijn kinderen, mijn vrienden.

Ik heb voor klanten gewerkt. Hierbij kon ik nooit zo ver in detail gaan als toen ik voor mezelf experimenteerde. Voor mijn eigen werk ben ik steeds uitgebreid op onderzoek uitgegaan. Decennialang heb ik een heleboel tekeningen verzameld, voorstellingen van een andere wereld, de wereld waarvan ik droomde. Ik realiseerde me vervolgens dat andere mensen eveneens geïnteresseerd konden zijn in deze tekeningen. Deze tekeningen konden dus openbaar gemaakt worden. Zo ontstonden boeken, tentoonstellingen en conferenties over wat ik archiborescentie noemde, over deze manier van werken met levende dingen.

Habitarbre - Luc Schuiten

Hoe beoordeelt u de steeds groeiende belangstelling voor het milieu vandaag de dag?

Ik vind het heel verontrustend te zien dat wat ik al sinds het begin van mijn carrière voel, op allerlei gebieden wortel begint te schieten en zich begint te ontwikkelen. Ik zie bijvoorbeeld dat het Belgische paviljoen in Venetië precies overeenkomt met dit onderzoek, met een idee dat ik al in de jaren 1970 heb ontwikkeld. Zowat overal voelen mensen de behoefte om zich te verzoenen met het Leven, om zich opnieuw te verbinden met de natuur. Daar zijn veel voordelen aan verbonden, niet alleen psychologisch, maar ook op het vlak van luchtkwaliteit en temperatuur: een stad met veel bomen in de straten kan veel meer doen tegen de opwarming van de aarde dan een stad die volledig uit steen bestaat en hitte-eilanden creëert.

Leven in ons dagelijks leven brengen lijkt me zo essentieel. Voor mij is deze behoefte een essentieel element in de kwaliteit van

ons leven. We zijn biologische wezens. We maken deel uit van de levende wereld: het is dus de levende wereld die onze naaste omgeving zou moeten zijn, het is de levende wereld waarmee we de meest intense relatie zouden moeten hebben.

Heb je altijd al een militante kant gehad?

Ja, absoluut. Daar ben ik erg trots op. Ik denk dat het belangrijk is om in volledige harmonie te leven met wat je denkt en voelt en dat consistentie essentieel is. Je moet je goed voelen over waar je bent. Ik blijf er diep van overtuigd dat we moeten communiceren, dat we allemaal moeten delen wat we geleerd hebben om het algemene bewustzijnsniveau te verhogen, omdat we allemaal deel uitmaken van een hele grote familie, de familie van levende wezens. We delen een deel van ons DNA met alle levende wezens en we moeten voor hen zorgen.

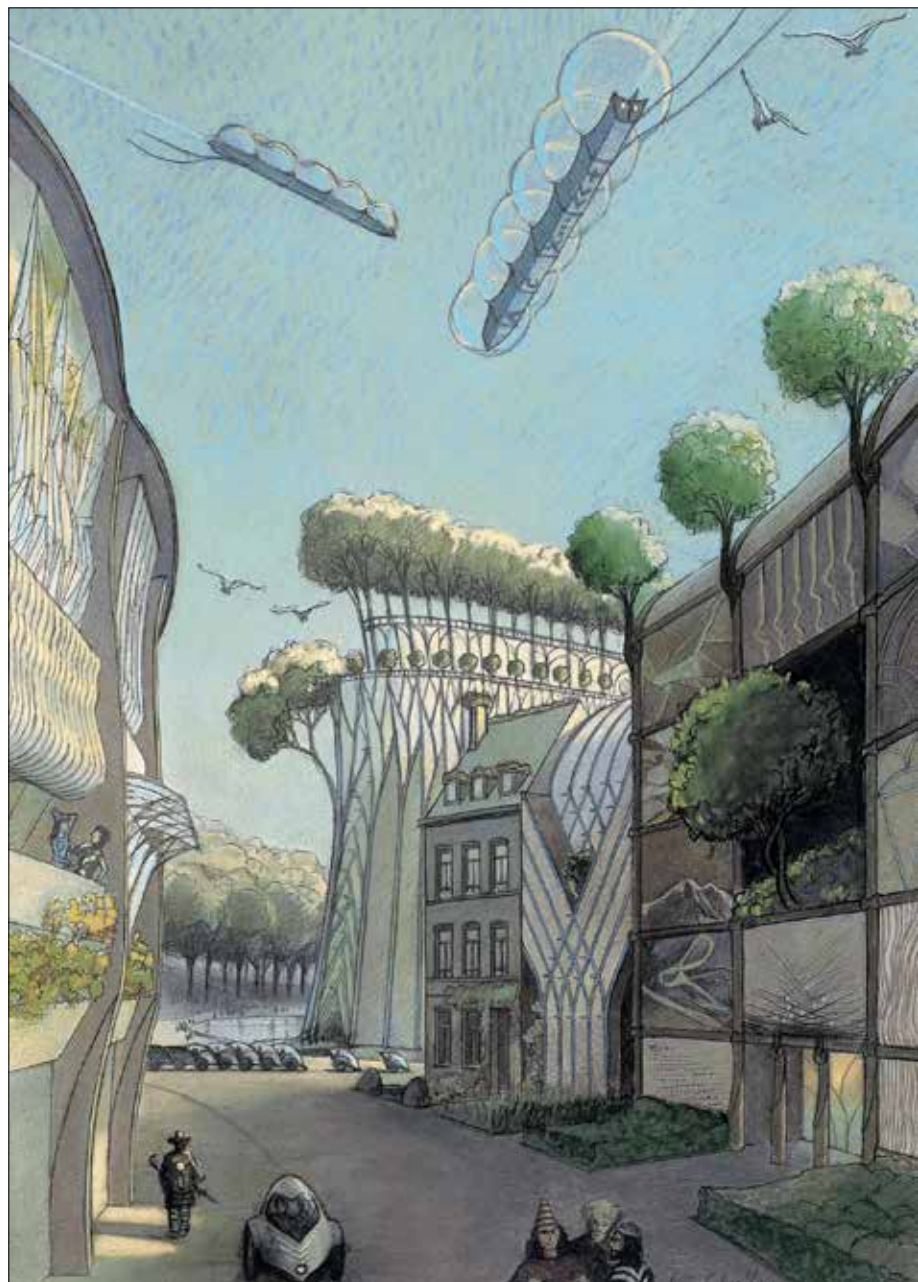
Welke militante houding moeten we aannemen in het digitale tijdperk, waarin het virtuele alles binnendringt?

Het is een buitengewoon instrument, maar helaas kan het zowel vernietigen als opbouwen. We moeten een manier vinden om deze wonderbaarlijke intelligentie te verzoenen met de levende wereld. Het is geen kwestie van de deur ervoor te sluiten. We hebben het ontwikkeld, het is er, het kan ons helpen. Maar op dit moment is het meer verwarrend dan behulpzaam. We moeten het kunnen gebruiken zodat het ons echt kan helpen om te groeien, om te herstellen wat we op deze planeet hebben beschadigd, om ecosystemen te herstellen, om verbindingen te herstellen waar ze nodig zijn.

Als we ons volledig onderdompelen in digitale technologie, raken we niet meer geaard, drijven we af naar onwerkelijke universums en raken we steeds meer gedesoriënteerd. Er is één ding waar ik een totaal onbegrensd vertrouwen in heb, en dat is de natuur. Wij zijn haar producten en zij zou ons kompas, onze mentor moeten zijn.

Naast je utopische architectuur stel je vaak een soort stadswoning voor in Brussel. Is er een continuïteit in de evolutie van de stedelijke architectuur?

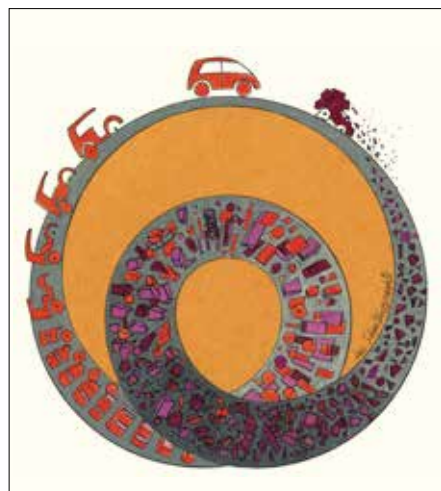
In deze evolutie van de straat houd ik het Brusselse huis als een soort stabiele getuige. Het kan van binnenuit veranderen zonder dat je echt ziet wat er aan de buitenkant gebeurt. Andere ontwikkelingen gaan veel sneller. Het idee is om de verschillende dimensies van verandering in de stad te laten zien. Er zijn veel dingen die veranderen maar niet zichtbaar zijn.

En straat in 2100 - Luc Schuiten

Was je een vroege voorstander van circulariteit?

Ik heb veel gewerkt aan het idee van afval en de afwezigheid van afval in gebouwen. Het idee is om materialen te beschouwen vanaf het moment dat ze worden geproduceerd tot het moment dat ze worden teruggegeven aan het milieu. Alleen rekening houden met het moment waarop ze gebruikt gaan worden lijkt me totaal onverantwoord. Beton is bijvoorbeeld een ecologisch catastrofaal materiaal: het is de op één na grootste producent van broeikasgassen ter wereld. Wanneer rots wordt gebakken op 1500°C, komt alle CO₂ vrij die zich in duizenden jaren heeft opgehoopt. Bovendien wordt het zand dat nodig is om het te maken uit de zee gehaald, wat nog meer ecologische rampen veroorzaakt.

Circulaire economie - Luc Schuiten

In de bouw creëren we meestal bouwschillen die waterdichte en helemaal niet ademend zijn. Vervolgens moeten we een mechanisch ventilatiesysteem toevoegen om deze fundamentele fout te corrigeren. We maken dus een tweede fout, namelijk dat we afhankelijk zijn van een extra kunstmatig systeem dat energie-intensief en kwetsbaar is. Wie wil er nu rondlopen met een volledig gesloten plastic kledingstuk? Het is ondraaglijk. Een huis is een macro-kledingstuk: merk op dat huis en kleding dezelfde wortel hebben. We moeten naar buiten kunnen ademen, zowel in onze kleding als in onze ruimere omgeving.

Kan er sprake zijn van een overmaat aan milieunormen?

Dat is een beetje ons probleem. We willen volledig kunstmatige bouwprocessen behouden terwijl deze juist veel problemen veroorzaken. In plaats van over te schakelen tot natuurlijke oplossingen trachten we ze te compenseren met weer nieuwe kunstmatige bouwprocessen. We blijven bijgevolg afhankelijk van een technologie waarvan de energie nog moet worden geproduceerd.

We bemerken bijvoorbeeld een tendens om "pleisterwerk op isolatie" aan te brengen. Maar wat doen we met de bouwschil van een monumentaal huis, een historisch gebouw of een kathedraal? Ik heb het idee dat bouwschillen door een biomimetische benadering heel goed warmte en koude zouden kunnen compenseren. Bijvoorbeeld

“ In de bouw creëren we meestal bouwschillen die waterdichte en helemaal niet ademend zijn

Straatsburg - Luc Schuiten

zoals de veren van een vogel die open en dicht gaan om te ventileren of luchtzakken te creëren, of zoals de schubben van een den-nenappel, die open en dicht gaan afhankelijk van de vochtigheidsgraad. We zouden bouwschillen kunnen ontwerpen die deze biomimetische eigenschap hebben om te kunnen reageren op externe omstandigheden. Technisch gezien is het volledig haalbaar, want de natuur heeft het al gedaan. De natuur is onze mentor en het is de natuur die ons eraan kan herinneren hoe we echt in harmonie met onszelf kunnen zijn.

Om effectiever te functioneren moeten we ons passieve systemen voorstellen die niet ontworicht raken en die zichzelf regelen zoals natuurlijk organismen. Zodra we afhankelijk worden van kunstmatige mechanismen, wat dat ook moge zijn, stellen we ons erg kwetsbaar op.

Een stabiel systeem kan in de loop van de tijd blijven bestaan en deel uitmaken van een veel langere termijnvisie voor de planeet. Als we onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen bekijken, dan verbaast het me dat we in 200 jaar verbruiken wat de aarde in miljoenen jaren heeft geproduceerd. En wat doen we dan? En toch zijn er onuitputtelijke energiebronnen: zon - en wind-energie natuurlijk. Er is echter ook de energie van het magma binnen in onze planeet die we kunnen gebruiken. Deze energiebron is eveneens vrijwel onuitputtelijk en is duizenden graden warm. We richten ons onderzoek echter liever op wat we direct kunnen verkopen en wat de markt voedt.

In uw werk wordt ook veel nagedacht over mobiliteit. Dit sluit effectief aan bij fossiele brandstoffen. Wat zouden de oplossingen zijn op het gebied van mobiliteit? Gaan we de goede kant op met elektrische auto's?

Elektriciteit kan uit zonne-energie komen. We zouden dus duurzaamheid op het gebied van energie kunnen garanderen. Op het gebied van opslag van deze energie zouden we materialen moeten gebruiken die 100% recyclebaar zijn, maar zover zijn we nog niet. IJzer is oneindig recyclebaar en zou met behulp van zonneovens tot zeer hoge temperaturen verhit kunnen worden. Wind- en

waterkracht zouden ook een oplossing kunnen zijn, net als alle andere hernieuwbare energieën, op voorwaarde dat de gebruikte materialen gegarandeerd recyclebaar zijn.

Tricyclo - Luc Schuiten

Wat is jouw visie op de toekomst qua architectonische vormen en compositie?

Dat hangt hoofdzakelijk af van wat we ontdekken op het gebied van materialen. We ontdekken natuurlijke polymeren uit planten die kunnen worden gebruikt om extreem resistente autoschalen te maken. Ik ben vooral dol op biobeton, dat dezelfde samenstelling heeft als schelpdieren en CO₂ absorbeert in plaats van produceert. Het is sterker en elastischer. Om hun schelpen te bouwen, putten weekdieren alleen uit wat er om hen heen is, zonder door hoge temperaturen, hoge druk of aantasting van het milieu te gaan. Waarom zouden zij dit wel kunnen en wij niet? We beginnen nu pas te leren hoe we biobeton kunnen ontwerpen, maar nog niet op industriële schaal. We beginnen ook bioglas te maken zoals de schelpen van diatomeeën of de vleugels van libellen, ook geproduceerd bij omgevingstemperatuur en -druk. Dit maakt deel uit van onderzoek en studies die aan de gang zijn. De financiële middelen die hiervoor worden geïnvesteerd zijn echter veel minder dan voor ruimtevaart of militair onderzoek.

Qua vorm ben ik afgestapt van deze zeer geometrische visie van minimalistische architectuur. Ik werk een beetje op gespannen voet met formele stereotypen. Voor mij moeten vormen voortkomen uit functionaliteit en leiden tot harmonie. Zo weet je of je juist denkt. Vorm is afhankelijk van de ergo-

nomie van beweging, van verplaatsing, in plaats van een esthetische zoektocht omwille van de vorm op zichzelf.

Hoe definieer je context precies?

De context dien je te beschouwen in tijd en ruimte. Het leven is in functie van het land: de bodem, de ondergrond, het klimaat, de cultuur, de natuur, de materialen, de lucht,... kortom alles wat daar is. Lokale landschappen bieden mij altijd een fantastische gegeven. De globalisering is begonnen alles te verpletteren, te vernietigen en te reduceren tot dezelfde gemene deler.

Heb je nog steeds uw professionele praktijk behouden?

Praktijk, ja, dat is heel belangrijk voor me. Om aan beide kanten een voet aan de grond te hebben: in het imaginaire en in het concrete. Verbeelding moet verankerd zijn in een heel concrete realiteit. Conferenties stellen me in staat om te zien wat werkt in de manier waarop ik communiceer met mensen, die reageren als ik mijn ideeën presenteer. Ze realiseren zich dat ik veel van de ideeën die ik heb ontwikkeld heb uitgetoetst en ze zijn verbaasd. Als ik ze vertel dat ik een auto heb ontworpen, dat ik medi-

Elsene in 2100 - Luc Schuiten

teer in de boomtoppen of dat ik heb gevlogen met wapperende vleugels, zijn ze altijd verrast.

Tekenen blijft een element dat geassocieerd wordt met je experimenten. Er zijn heel weinig digitale representaties. Hoe ziet u de evolutie van architecturale representaties?

Het is waar dat architecten niet meer tekenen. Ze werken alleen nog maar met computers, omdat dat veel gemakkelijker is. Elk werk dat door een computer wordt gedaan is niets meer dan het resultaat van een reeks wiskundige formules. Het is eerlijk, maar koud, zonder enige emotie. Persoonlijk denk ik dat wat ons kenmerkt, wat we vasthouden, wat de grootste impact op ons zal hebben, emotie is. Een handgetekende tekening bevat een schat aan informatie, inclusief fouten, dingen die niet helemaal kloppen, maar die de intenties van de kunstenaar laten zien.

De handeling van het creëren is extreem vluchtig en je moet het heel snel concreet kunnen maken met een kleine tekening. Dat kan niet met een computer, dan raak je het overzicht al kwijt. Ik heb een hele bibliotheek met notitieboekjes waarin ik al mijn ideeën opschrijf en teken. Het is een goudmijn voor mij, om de creatieve momenten te vinden die ik nodig heb om mijn werk af te maken.

Chambéry-toren - Luc Schuiten

We kunnen niet anders dan parallellen trekken met de denkbeeldige wereld van je broer François, met wie je ook hebt samengewerkt. Is daar een soort verwantschap, waarvoor we naar je vader moeten kijken?

Ja, absoluut. Mijn vader was een groot communicator. Hij was architect, schilder en een geweldige tekenaar. Hij ontwierp nooit een huis zonder aan de tuin te denken. Mijn vader was ook erg geïnteresseerd in het doorgeven van zijn kennis aan jonge mensen en kinderen. Hij had een zeer sterke invloed op ons. Hij nam ons altijd mee naar musea en tentoonstellingen. Als we op reis gingen, was dat om gebouwen en steden te zien, geen stranden! Hij liet ons tekenen voor onze reisdagboeken. Ik besepte al snel dat een tekening veel kon vertellen dat ik nooit met woorden zou kunnen zeggen.

Interview door Nicolas Houyoux ■

Antwerpen legt langetermijnvisie op ruimtegebruik in de stad vast

De stad werkt aan een nieuw ruimteplan voor Antwerpen, dat beantwoordt aan alle ruimtelijke uitdagingen waar de stad voorstaat, het Strategisch Ruimteplan Antwerpen (SRA). Deze strategische visie zal de ruimtelijke ontwikkeling van Antwerpen de komende decennia sturen en vormgeven.

Het SRA houdt de langetermijnvisie van de stad op ruimtegebruik in, deze zal verder vertaald worden in verschillende instrumenten zoals de nieuwe bouwcode. Het college legt het ontwerp voor het plan eind deze maand aan de gemeenteraad voor, waarna het openbaar onderzoek kan starten.

Het Strategisch Ruimteplan Antwerpen vertrekt vanuit de centrale ambitie om de meest leefbare stad van Vlaanderen te zijn. De stad maakt dit nieuw ruimteplan op om een antwoord te bieden op nieuwe uitdagingen. Zo blijft de bevolking toenemen, wat vraagt om een slimme aanpak om de stad aangenaam te houden om in te wonen, werken en vertoeven, én vlot bereikbaar te houden. Bovendien is een slimme aanpak ook nodig in de omgang met droogte, hitte en wateroverlast.

Schepen voor ruimtelijke ordening en stadsontwikkeling Annick De Ridder: "Als bijzonder dynamische stad onderging Antwerpen door de eeuwen heen vele stedelijke transformaties, de ene nog historischer en spectaculairder dan de andere. Stadsvernieuwing zat en zit dus in ons Antwerps bloed. Dat verhaal is nog lang niet uitverteld. Om op alle ruimtelijke uitdagingen een goed antwoord te bieden, zorgen we met het Strategisch Ruimteplan Antwerpen voor een stevige update van de ruimtelijke visie voor de stad. Dit ruimteplan heeft als tijdshorizon 2040 en wil onze prachstad nog verder als dynamische en innovatieve woon- en netwerkstad binnen een veerkrachtig landschap ontwikkelen. Met het SRA kijken we dus Slim Ruimtelijk Ambitueus naar de stad van morgen!"

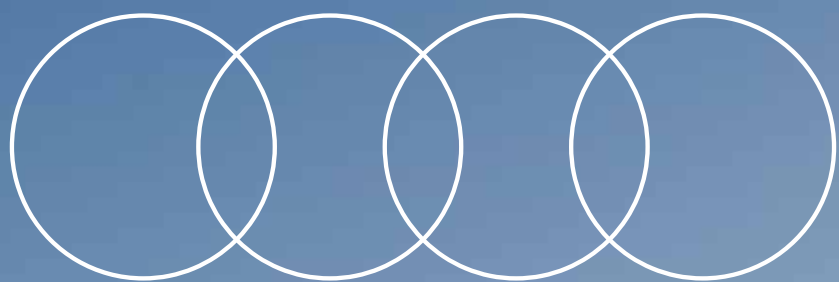
De overkoepelende visie van het ruimteplan richt zich op drie thema's. De stad van morgen:

- is een levendige woonstad: met meer woningen, publieke ruimte en voorzieningen vlakbij.
- heeft een veerkrachtig landschap: met meer groen, ruimte voor water en ecologische verbindingen.
- is een slimme netwerkstad: met meer duurzame verplaatsingen, een sterke economie en energiebesparing.

De opmaak van zo'n nieuw ruimteplan verloopt in verschillende stappen. In het voorjaar keurde het college het voorontwerp goed. Nadien konden diverse adviesinstanties, zoals hogere overheden, districten, de GECORO, de klimaatraad, ... hun advies uitbrengen. Op basis van deze advie-

zen werd het voorontwerp aangevuld en aangepast. De hoofdlijnen van het ruimteplan zijn behouden in het voorliggende ontwerp. Eind september buigt de gemeenteraad zich over de voorlopige vaststelling van dit ontwerp. Tussen 2 oktober en 31 december volgt het openbaar onderzoek, waarbij alle Antwerpenaren opmerkingen kunnen bezorgen.

Iedereen kan op de hoogte blijven en vanaf eind september het volledige ontwerp downloaden via www.antwerpenmorgen.be/sra. Tijdens het openbaar onderzoek organiseert de stad ook nog een digitale infosessie. ■

Grensverlegger. Net zoals u.

De 100% elektrische Audi Q4 e-tron

Blijven vooruitgaan en nieuwe doelen stellen. Dat is wat u en Audi typeert. En dat is wat de 100% elektrische Audi Q4 e-tron doet. Met de meest innovatieve technologieën zoals de **Augmented Reality head-up display** en de premium muziekervaring van het **SONOS** geluidssysteem. En dankzij een **rijbereik tot 520 km** (WLTP) verlegt hij ook uw grenzen.

Ontdek hem nu.

16,6-20,1 kWh/100KM • 0G CO₂/KM (WLTP)

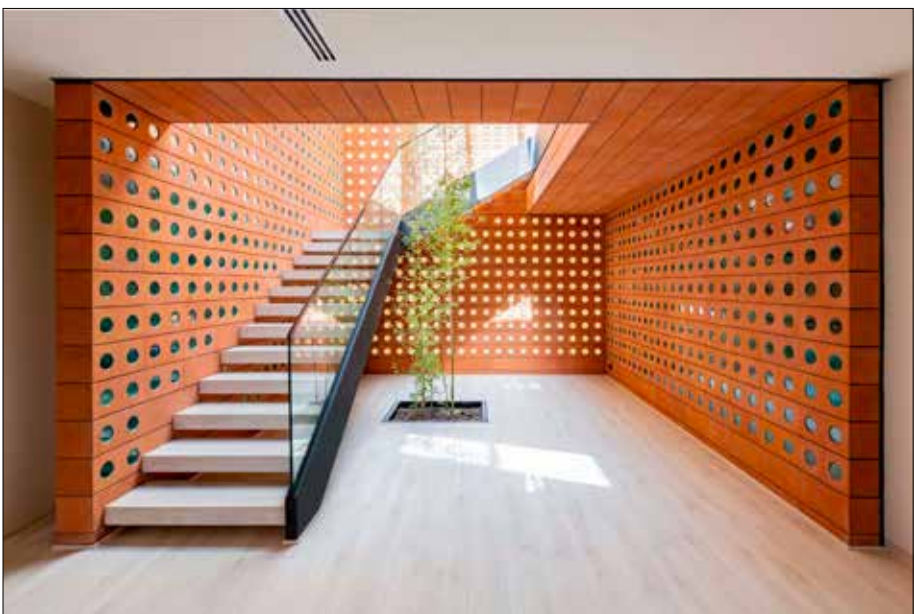
Contacteer uw Audi verdeler voor alle informatie over de fiscaliteit van uw voertuig.

D'leteren **GEEF VOORRANG AAN VEILIGHEID.** Milieu-informatie (KB 19/03/2004): www.audi.be

* Het product '3 jaar garantie' is een product voorgesteld door Audi Import België. Meer informatie over de voorwaarden van deze garantie vindt u op www.audi.be.

Model enkel ter illustratie en uitgerust met te betalen opties. V.U./Adverteerder: D'leteren Automotive s.a./n.v., Audi Import België, Maliestraat 50, 1050 Elsene - KBO 0466 909 993, IBAN BE42 3100 1572 0554.

3 jaar
garantie*

Brick Award 24: Internationale jury selecteert 50 projecten

In 2024 wordt voor de elfde keer de tweejaarlijkse Brick Award architectuurwedstrijd gehouden. De vele inzendingen weerspiegelen de enorme belangstelling voor de prijs en de toewijding van architecten, internationale architectuurcritici, ontwikkelaars en journalisten. Alles bij elkaar werden 743 projecten uit 54 landen op zes continenten ingediend.

De inzendingsfase voor de Brick Award 24 liep van 6 december 2022 tot 14 maart 2023, waarna een ervaren preselectiejury de 50 meest opmerkelijke projecten koos. Deze worden in oktober 2023 bekendgemaakt. Een gerenommeerde jury van internationale architecten zal vervolgens de winnaars in elke categorie kiezen. Daarnaast zal er een algemene winnaar worden gekozen uit de winnaars van de individuele categorieën.

De Brick Award wordt sinds 2004 elke twee jaar uitgereikt en heeft zich in die tijd gevestigd als een prestigieuze prijs in de bouwsector. "Baksteen is een duurzaam en waardevol bouw materiaal, waarvan we het innovatieve gebruik willen stimuleren en belonen. De beoordelingscriteria omvatten de innovatieve kwaliteit van het ontwerp en het architectonische concept, de esthetiek, vorm en configuratie van de projecten, evenals een sterke focus op recycling, duurzaamheid en energie-efficiëntie. Door het innovatieve gebruik van baksteen te promoten en te erkennen, helpen we om milieuvriendelijk en hulpbronefficiënt bouwen te stimuleren," zegt Heimo Scheuch, CEO van Wienerberger AG.

Binnen elk van de vijf prijs categorieën wordt één winnaar genomineerd, alsook een algemene winnaar:

- **Feeling at home:** eengezinswoningen, twee-onder-een-kapwoningen en kleine woonprojecten gekenmerkt door hoge architectonische kwaliteit die comfortabele, gezonde en duurzame leefruimtes bieden met een focus op energie-efficiënte oplossingen
- **Living together:** meergezinswoningen: innovatieve woonoplossingen die rekening houden met de trends en uitdagingen van verstedelijking zoals ruimtegebrek, energie-efficiëntie en klimaatbestendigheid, sociale uitdagingen en nieuwe woonconcepten
- **Sharing public spaces:** comfortabele, esthetische, energie-efficiënte en functionele openbare gebouwen voor onderwijs, cultuur en gezondheidszorg, openbare ruimten en infrastructuurprojecten
- **Working together:** comfortabele, esthetische, energie-efficiënte en functionele commerciële gebouwen, kantoren en industriële gebouwen
- **Building outside the box:** innovatieve concepten met een focus op circulaire

economie en energie-efficiëntie en nieuwe manieren om bakstenen te gebruiken, gebruik van nieuwe bouwtechnologieën, op maat gemaakte bakstenen en nieuwe versieringen

Tot de beoordelingscriteria behoren een innovatief ontwerp en architectonisch concept, een vaardig en innovatief gebruik van baksteen en de architectonische kwaliteit van het project in termen van esthetiek, vorm en configuratie. Er wordt ook speciale aandacht besteed aan de geschiktheid van de projecten voor het beoogde doel, het type gebouw en de culturele context. Duurzaamheid en energie-efficiëntie spelen ook een belangrijke rol. Het gebruik van Wienerberger producten is expliciet geen relevante factor.

De voorlopige selectiejury bestaat dit jaar uit:

- Anneke Bokern/Duitsland, architectuurjournaliste, eigenaar van het bureau "Architour" in Amsterdam
- Wojciech Czaja/Oostenrijk, journalist, auteur en presentator, schreef onder andere voor Der Standard en de db deutsche bauzeitung
- Andres Kurg/Estland, hoogleraar archi-

tectuurgeschiedenis en -theorie aan het Instituut voor Kunstgeschiedenis van de Estische Kunstacademie in Tallinn

- De volgende vijf internationaal gerenommeerde architecten in de jury kiezen de winnaars:
- Christelle Avenier/Frankrijk, architect en stichtend vennoot van Avenier Cornejo Architectes
- Christine Conix/België, architect en stichtend vennoot van Conix RDBM Architects
- Ingrid van der Heijden/Nederland, architect en stichtend vennoot van CIVIC architects
- Wojciech Malecki/Polen, architect en oprichter van Maleccy biuro projektowe
- Boonserm Premthada/Thailand, architect en oprichter van Bangkok Project Studio

In het kader van de Brick Awards wordt ook het Brick 24 Book gepubliceerd. Hierin worden alle genomineerde en bekroonde projecten gepresenteerd. De winnende projecten in de vijf categorieën en de algehele prijswinnaar worden bekendgemaakt tijdens de officiële prijsuitreiking in de vroege zomer van 2024. ■

Thomas Randall-Page bouwt zijn rollende brug

In 2019 deelde architect en ontwerper Thomas Randall-Page de ambitieuze plannen voor een rollende brug over een zijtak van de River Lea in het oosten van Londen. Het is mooi te zien dat de brug ook echt is gebouwd en nu is te bewonderen in de opkomende buurt Cody Dock. Om de brug te kunnen bouwen is er geld ingezameld via een crowdfunding.

De Cody Dock Rolling Bridge is zeer opvallend vanwege zijn kubusachtige constructie die heen en weer kan rollen over een golvende rail. Als de brug in zijn beginstand staat kunnen voetgangers en fietsers passeren. Rolt de brug naar de andere kant van de rails dan ligt het dek aan de bovenkant van de kubus en kunnen kleine boten er onderdoor varen. Op dit moment is het water bij het kanaal nog doodlopend, maar in de toekomst moet er een kleine scheepswerf komen.

Eenvoudig ontwerp

Voor het ontwerp liet Thomas Randall-Page zich inspireren door de redelijk eenvoudige,

maar tegelijkertijd zeer slimme ontwerpen uit de Victoriaanse tijd. De brug is daarom met de hand te bedienen, er komt geen elektriciteit of motoren aan te pas. Hierdoor zijn ook onderhoud en eventuele reparaties redelijk simpel en laag in de kosten. In de metalen constructie zit een betonnen ballast verborgen. In combinatie met de golvende rails zorgt dit dat de brug zich redelijk eenvoudig kan bewegen over de rails.

In de wijk Cody Dock zijn nu vooral kleine creatieve bedrijven en lokale horeca te vinden. Het is dus een perfecte buurt om een ontspannen middag door te brengen. Met een beetje geluk zie je de brug dan ook in werking. ■

Chiharu Shiota keert zichzelf binnenstebuiten

Bij het werk van kunstenaar Chiharu Shiota staan vrijwel altijd twee dingen centraal: de kleur rood en de mens. Op bijzondere wijze weet ze hier steeds weer een andere draai aan te geven, maar tegelijkertijd ook herkenbaar te blijven. Zo ook met de installatie *Who am I Tomorrow?*

Deze is tot en met 12 november 2023 te zien in Kunstraum Dornbirn in Oostenrijk. In een voormalige fabriekshal hangen nu 5000 buizen. Sommige daarvan zijn rood van kleur, andere zijn doorzichtig waardoor je een rode vloeistof kunt zien stromen. Al snel herken je de connectie met ons eigen bloedvatstelsel. Chiharu Shiota heeft ervoor gekozen om met dit werk een deel van de binnenkant van haar lichaam te laten zien.

Chiharu Shiota: "We leven, werken, slapen, hebben lief en lijden allemaal fysiek gedreven door een constant functionerend cardiovasculair systeem. Met een hartslag van ongeveer 70 slagen per minuut wordt dagelijks ongeveer 10.000 liter bloed in ongeveer 100.000 kilometer bloedvaten gepompt."

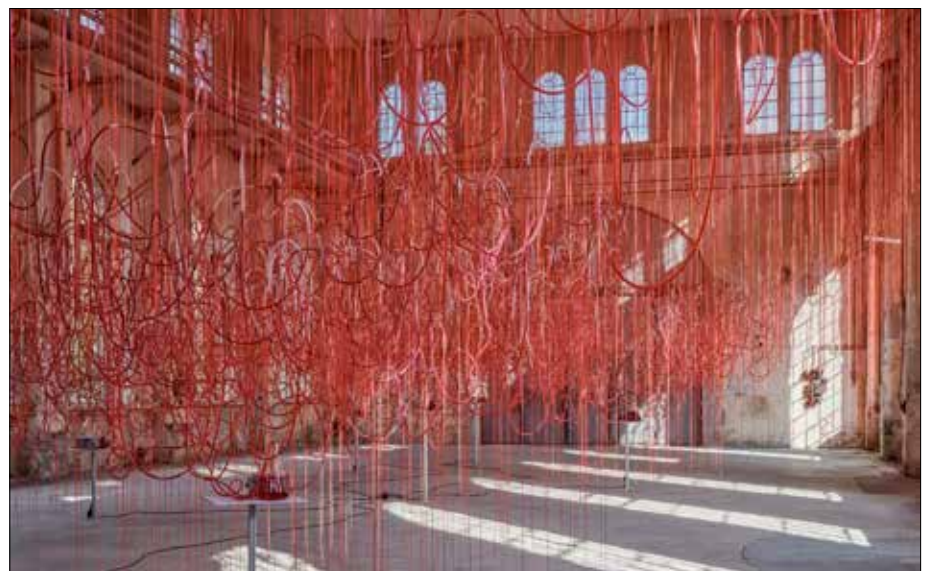
Bij de mens staat in dit alles het hart centraal, maar opvallend genoeg ontbreekt deze hier. Het draait allemaal om de bloedvaten zelf. Op twee vreemde uitzonderingen na: in het midden van de zaal staat een erlenmeyer waar de vloeistof in terecht komt, maar ook weer uit wordt gepompt. En er is een metalen container waarin het bloed tijdelijk wordt opgeslagen, om later weer teruggepompt te worden. Die laatste is een verwijzing naar de

apparatuur die de rol van het hart overneemt tijdens een hartoperatie.

Verbonden

Er zijn dus altijd heel veel verwijzingen te vinden in het werk van Chiharu Shiota. In eerste instantie zal een bezoeker onder de indruk zijn van het formaat van de installatie, later komen de associaties erbij. Zoals het feit dat het lichaam hier ontbreekt. Volgens de kunstenaar laat dat je nadenken over hoe alles met elkaar verbonden is en niet zonder elkaar kan bestaan. Dat slaat dan niet alleen op het lichaam zelf, maar ook op zaken die groter zijn. Ook het feit dat we rustig naar een bloedstroom kunnen kijken zonder dat er sprake is van een heftige situatie is bijzonder. Normaal gesproken zie je alleen bloed als je een wond hebt of medisch onderzoek ondergaat.

Kunstraum Dornbirn is te vinden in het stadje Dornbirn dat net ten zuiden van de stad Bregenz aan de Bodensee ligt. Ook Bregenz heeft interessante musea. Deze regio van Oostenrijk is dus een aanrader voor reizigers die graag voor natuur én cultuur willen gaan. ■

Chinees park krijgt er een broeikas bij

Paviljoen met 4 daken springt slim om met lichtinval

Dit paviljoen met vier daken - geïnspireerd op een broeikas - gaat helemaal op in het omliggende park. Het Paviljoen ligt op de noordelijke hoek van het Pingshan Children's Park in Shenzhen en dient als secundaire toegangspoort tot het Children's Park. Het gebouw van 3 verdiepingen en 1200 m² biedt een doorgang voor voetgangers, multifunctionele ruimten, een boekwinkel, een café en een daktuin.

Sociale doorgang met zitplaatsen

Via een doorgang op de begane grond komen bezoekers binnen in een ruimte met één verdieping die leidt naar een dubbelhoge ruimte met daarboven een oculusvormige lichtkoepel. De vide laat bezoekers niet alleen door het gebouw lopen, maar dient ook als sociale gang met zitplaatsen.

Een eenvoudig gestort betonnen constructieraster is ontworpen met twee stalen daken op de zuid- en noordgevel en twee betonnen daken op de buitentuin. Het kleurenpalet verwijst losjes naar 11de-eeuwse Chinese

landschapsschilderijen en uniformiseert de zuilen, balken en diagonale verbanden. De twee sculpturale rode trappen zijn ingebed in het structurele raster, waardoor de verticale circulatie zichtbaar wordt benadrukt.

Een spel van schaduw en licht

De massieve daken definiëren de architectonische identiteit en bieden tegelijkertijd royale schaduw en overdekte ruimte voor de lokale gemeenschap. Transparantieniveaus worden gecreëerd door de strategische plaatsing van heldere polycarbonaatpanelen, geperforeerde metalen panelen en massieve metalen panelen.

Het ruit- en driehoekpatroon filtert het natuurlijke licht en introduceert tegelijkertijd omgevingslicht in de binnenruimte. De architectonische elementen vervagen de grens van het gebouw en vergroten de architectonische impact op zowel het exterieur als het interieur, waardoor de relatie tussen architectuur, landschap en mensen samensmelt. ■

Complete demontabele constructie

In Hendrik-Ido-Ambacht is half augustus de laatste hand gelegd aan het vrijwel volledig houten casco van kantoorgebouw Omega (NL). Bijzonder is de complete demontabele constructie van het gebouw vanaf de keldervloer. Architectenbureau EVA (En Vele Anderen) tekende voor het ontwerp van dit energieneutrale en circulaire kantoorpand.

Gelegen op het nieuwe bedrijvenpark Ambachtsezoom in Hendrik-Ido-Ambacht ontwierp EVA een energieneutraal en circulair kantoorpand genaamd Omega. Het gebouw bevindt zich naast de toegang tot het bedrijventerrein en wordt ingesloten door een groene rand van volwassen bomen.

Kruidenmix

Het gebouw is ontworpen als een tweelaags volume dat is opgetild van het maaiveld om parkeren onder het gebouw en uit het zicht mogelijk te maken. Het asymmetrische volume biedt ruimte aan een beschutte daktuin en verder is een herkenbare en overdekte entree op de kop uit het volume gespaard. Door de introductie van een transparante gevel met ronde hoeken krijgt het gebouw een alzijdig karakter waarbij overkragende gevelbanden in diepte variëren. Dit is afhankelijk van de oriëntatie waarmee de banden tevens fungeren als zonwering. De bovenzijde van deze banden is voorzien van een speciaal samengestelde kruidenmix die bijen, vlinders en andere insecten aantrekt.

Houten kolommen

De bovenbouw is opgebouwd uit houten kolommen, liggers en CLT-vloeren. Stabiliteit wordt verkregen vanuit twee betonnen kernen. Rondom deze kernen ontstaat een vrij indeelbare plattegrond, met in het hart een afsluitbaar podium met tribunetrap voor overleg en presentaties. Door de toepassing van grote hoeveelheden hout wordt CO2 opgeslagen. Het gebouw is energieneutraal en wekt de volledige eigen energiebehoefte inclusief het gebruikersdeel op.

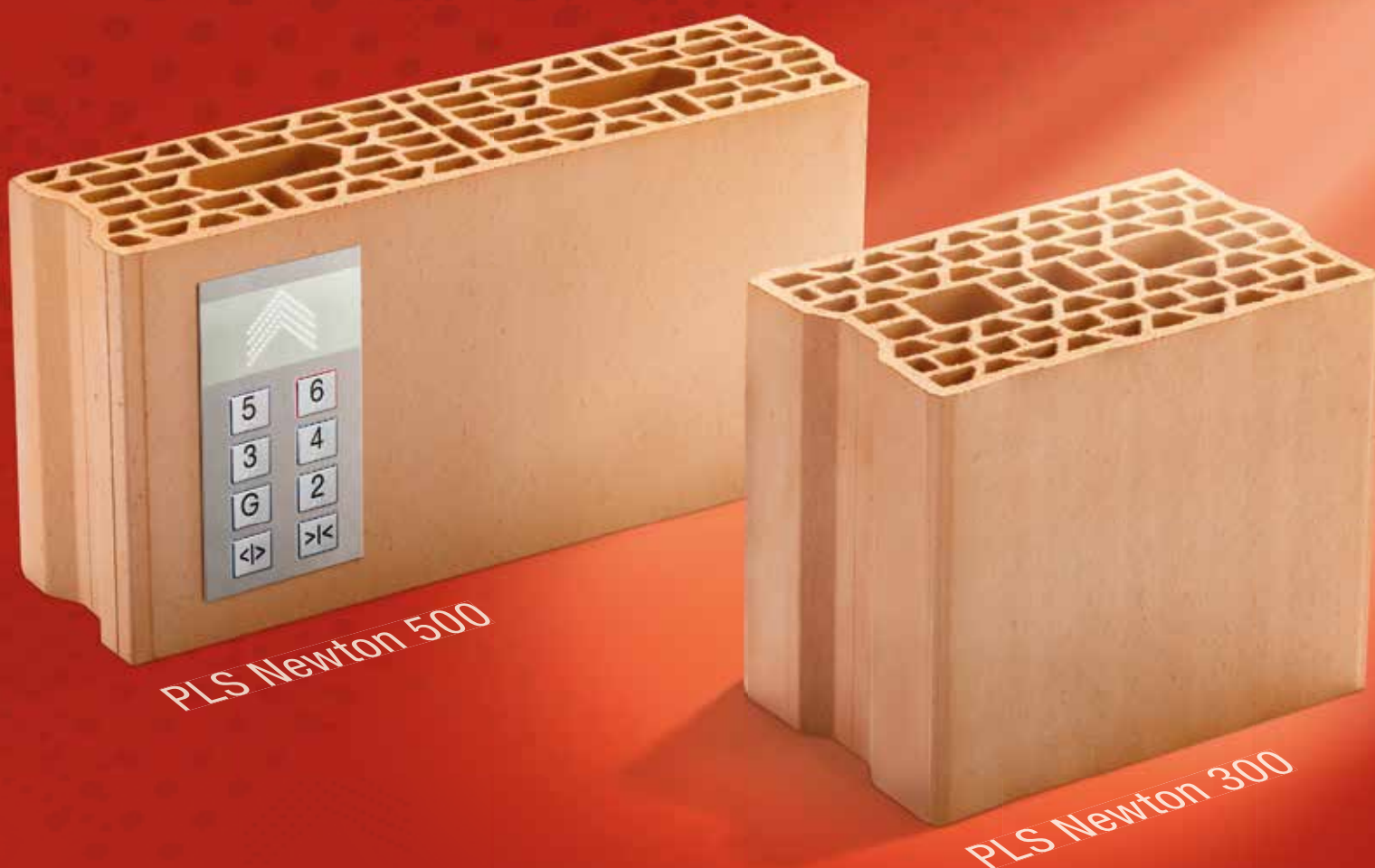
Tot slot is het gebouw circulair en demontabel ontworpen. Materialen zoals lijm, kit en pur zijn vermeden en er zijn geen samengestelde producten toegepast. De hoofdconstructie, waterdichte schil, bouwkundige inrichting, installaties en alle toegepaste materialen zijn van elkaar te scheiden in het kader van circulariteit. Om dit te vereenvoudigen, zijn alle materialen opgenomen in een materialenpaspoort. Half augustus is de laatste hand gelegd aan het vrijwel volledig houten casco van kantoorgebouw. ■

nieuw
formaat

PLS *Newton*

Nu met twee
in de lift!

Met PLS *Newton*
zit je bouwproject in de lift.

1. Extra druksterkte
2. Alle voordelen van Porotherm PLS, zowel met lijm mortel en Dryfix (ATG) te verwerken
3. Dé keramische bouwoplossing voor appartementen en utiliteitsgebouwen

www.wienerberger.be/plsnewton

Wienerberger

De Valley voegt drama toe aan de Amsterdamse Zuidas

De drie toppen van Valley door MVRDV reiken tot maximaal 100 meter, waar de openbaar toegankelijke Skybar zich bevindt. De bar is verdeeld over de bovenste twee verdiepingen en biedt een panoramisch uitzicht over Amsterdam. Het gebouw bestaat uit 196 appartementen, 7 verdiepingen kantoren, een ondergrondse parkeergarage van drie verdiepingen met 375 parkeerplaatsen en diverse winkels en culturele voorzieningen.

Vanaf straatniveau leidt een voetgangerspad langs winkelfuncties, terrassen en daktuinen naar het centrale valleigebied dat zich uitstrekt over de 4e en 5e verdieping. De internationaal gerenommeerde landschapsarchitect Piet Oudolf ontwierp alle 'groenpartijen' van Valley, waarbij de nadruk lag op een groene uitstraling het hele jaar door.

De overgang

Het gebouw bevindt zich op de 'overgang' tussen woon- en commerciële functies. Het vormt de verbinding tussen groene sportvelden en de dichte stedelijke omgeving van het zakencentrum en het initieert de overgang van de kleinere gebouwen van de binnenstad naar de grote volumes die de zuidas van Amsterdam definiëren. Het concept van het gebouw is geworteld in dit idee van 'overgang'.

Spiegelende gevel

Door de spiegelende buitengevel weerspiegelt het ontwerp de zakelijke omgeving, erkent het de zakelijke erfenis en legt het een visueel verband met de directe burens. In direct contrast hiermee wordt de binnengevel gedefinieerd door een reeks robuuste, stenen terrassen met grote plantenbakken, die het gebouw bedekken met vegetatie en het volume een menselijke schaal geven.

Door deze tegengestelde behandeling van de gevels komt de dualiteit van het resulterende volume, dat doet denken aan een uitgesneden blok, tot uitdrukking: Het zakelijke vs. het residentiële. De XL versus de menselijke schaal.

Het 75.000 m² tellende Valley is een poging de menselijke maat terug te brengen in een harde en stenige kantooromgeving van de Amsterdam Zuidas. Ontworpen voor EDGE door MVRDV, vormt Valley een voorbeeld van hoe de Zuidas kan worden getransformeerd in een groen en levendig stadsdeel.

Het gebouw bestaat uit drie torens, waarvan de hoogste 103 meter is en adembenemende vergezichten biedt over de stad. Boven de drielaagse ondergrondse parkeerkelder met fietsenstalling, bevinden zich op de begane grond tot en met de zevende verdieping kantoren, het Sapiens Lab – een broedplaats voor jonge wetenschappers – winkels en restaurants. Vanaf de achtste verdieping beginnen de woonlagen.

Door het gebouw loopt een publiekstoegankelijk voetpad dat vanaf de straatzijde zigzaggend omhoog loopt door het groen naar het centrumgebied van Valley; een soort dorpsbrink met restaurants, de vallei waaraan Valley zijn naam ontleent. Direct onder de vallei bevindt zich een met natuursteen

beklede lobby die toegang biedt tot winkels en kantoren. Deze 'grotto' wordt verlicht door twee grote dakramen die tevens dienst doen als vijvers voor de vallei. Vanaf de trappen wordt het straks bijvoorbeeld ook mogelijk een wedstrijd van voetbalclub AFC te bekijken. Het gebouw ondersteunt hiermee de sociale cohesie binnen de Zuidas maar ook met de omliggende wijken.

Valley heeft meerdere gezichten; de spiegelende glazen buitengevel en de kantoren met ramen van vloer tot plafond passen bij de context van een zakendistrict. Naar binnen toe heeft het gebouw een totaal andere, veel warmere uitstraling en overheersen natuursteen en groen. Aan de hand van een aantal uitgangspunten, zoals geluidwering, daglichttoetreding, binnenklimaat en privacy, is via computermodellen uitgerekend wat de meest ideale ligging per appartement is. Van deze aspecten weten we vanuit Evidence Based Design dat dit een aantoonbaar effect heeft op het welzijn van de bewoners. Dat heeft geleid tot 200 unieke, als uit een rots uitgehouwen, appartementen met elk een eigen balkon.

De appartementen krijgen openslaande ramen en schuifdeuren voor de buitenruimtes die in de natuurstenen gevels zijn geïntegreerd. De buitenplafonds en terrassen zijn eveneens bekleed met natuursteen, net als de vaste plantenbakken van verschillende

hoogtes die het uitgesproken groene karakter van Valley mogelijk maken. Volledig glazen balustrades beschermen de bewoners tegen wind en geluid zonder hun panoramische uitzicht te hinderen.

De bomen en planten op de terrassen, die worden onderhouden met behulp van een automatisch irrigatiesysteem, zullen een positief effect hebben op het gevoel van welzijn van mensen die in Valley wonen en werken. Internationaal gerenommeerd landschapsarchitect Piet Oudolf stelde een matrix samen om de juiste planten te selecteren voor elke groenbestemming in het gebouw. Hij hield hierbij rekening met wind, onderhoud en hoogtes. Zo is op lagere verdiepingen ruimte voor bomen en zal het groen op bovenste verdiepingen vooral uit mediterrane kruidenplanten bestaan. Totaal zijn er ruim 200 jonge bomen en struiken en circa 13.000 planten door het team van Oudolf in de natuurstenen plantenbakken geplaatst. De komende jaren zal het groen verder doorgroeien en zal het complex de groene uitstraling krijgen die het ontwerpsteam voor ogen had.

Valley combineert inzichten op het gebied van duurzaamheid, technologie en gezondheid. Het gebouw heeft een energieprestatie-coëfficiënt van -0,30, een BREEAM-NL Excellent certificering voor de commerciële ruimtes, terwijl het woongedeelte een 8 scoort op de GPR Gebouwen-schaal. De nieuwste generatie slimme technologieën is geïntegreerd in de kantoorruimten, waaronder IP-gebaseerde Building Automation Systems en diverse sensoren gekoppeld aan het monitoren van het werkelijke gebruik. ■

Gevonden architectuur

Deze tentoonstelling zet de nieuwe verhouding tussen hedendaags ontwerp en erfgoed op scherp. Aan de hand van experimentele, grensverleggende (inter)nationale voorbeelden onderzoekt Gevonden architectuur de verschillende posities die hedendaagse ontwerpers innemen ten opzichte van het bestaande.

Experimenten in conservatie

In deze tentoonstelling identificeren we zeven experimentele benaderingen met betrekking tot ingrepen in bestaande gebouwen en ruimten. We benoemen deze experimenten bewust met heel duidelijke ruimtelijke termen: ensemble, leegte, herconfiguratie, binnenstebuiten, spoor, spiegel en nuance.

Zeven transformatieprojecten, gerealiseerd door architecten uit Vlaanderen en Brussel, worden verteld door de lens van een specifiek

experiment. Zij spelen de hoofdrol in deze tentoonstelling, terwijl een visuele wolk van referentieprojecten hen vergezelt. Samen tonen ze hoe vergelijkbare experimenten in het verleden zijn uitgevoerd of vandaag internationaal worden geïmplementeerd.

Zeven experimenten

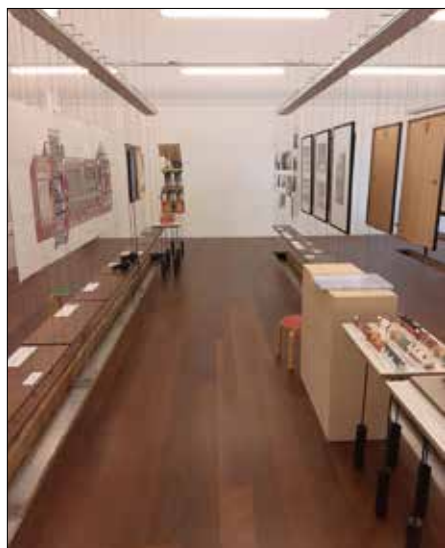
- Het Steen, noAarchitecten, 2021 Antwerpen
- Chapex, AjdviwgA : AM architecten jan de vylder inge vinck – AgwA, 2024 Charleroi

- Openluchtdepot van de collectie Kunst in de Stad, Asli Çiçek, 2021 Antwerpen
- Stadhuis Mortsel, Eagles of Architecture, 2024 Mortsel
- Het Predikheren, Korteknie Stuhlmacher Architecten, Callebaut Architecten, Bureau Bouwtechniek, 2019 Mechelen
- Boekentoren en Rijksarchief Gent, Robbrecht en Daem architecten, 2021 en 2014 Gent
- Malibrán, Carton123 architecten, 2020 Elsene

Scenografie

Het ontwerp van FELT architecture & design volgt de principes van de tentoonstelling en verkent de mogelijkheden van de exoruimte als 'gevonden architectuur'. Door gebruik te maken van de bestaande houten vloerpanelen en de verlaagde plafondpanelen, creëren ze gangen voor de zeven experimenten.

DE SINGEL (Expo) / 6 september 2023 - 17 maart 2024 ■

BCCA ORGANISEERT EEN OPLEIDINGSTRAJECT

BEREKENING VAN THERMISCHE PRESTATIES VAN BOUWKNOPEN EN MECHANISCHE BEVESTIGINGEN VAN GEVELS

Het doel ? U de **regelgevende, normatieve en bouw fysieke basiskennis** aanreiken voor het uitvoeren van berekeningen van **thermische prestaties van bouwkopen en mechanische bevestigingen van gevels**. Ook de update van de **EPB-regelgeving** hierover komt aan bod.

Module theorie op 7 NOVEMBER

+ Module praktijk op 14 NOVEMBER

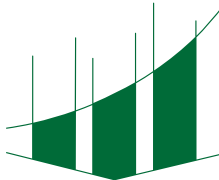
+ Examen (optioneel) op 21 NOVEMBER

Meer info en inschrijven op
<https://www.bcca.be/nl/news/detail/49>

 Buildwise

 physibel

BCCA

Een cultuurpodium voor iedereen

De gemeente Amsterdam en Westergas zitten al een poosje met de Gashouder in hun maag. Westergas wil van de Gashouder een cultuurpodium maken met een brede programmering, van concerten tot kunstexposities. Tegelijkertijd dreigt het Westerpark dicht te slibben met kliko's en toiletten tijdens die evenementen. De oplossing komt uit de koker van architect André van Stigt: een kelder onder de monumentale Gashouder. 'Luister naar de kansen die het gebouw biedt.'

Westergas heeft een conceptaanvraag ingediend die moet leiden tot een omgevingsvergunning voor een grootscheepse verbouwing. Deze professionaliseert de monumentale Gashouder als evenementenlocatie met een capaciteit van ruim 3500 personen. Hiermee creëert de Gashouder een unieke positie in het culturele aanbod van Amsterdam. De geplande werkzaamheden zullen negen maanden tot een jaar gaan duren, waarna de Gashouder heropent als cultuurpodium voor iedere vorm van kunst.

Westergas is al geruime tijd bezig met de optimalisatie van de Gashouder en het culturele programma. Naast veel bezochte kunstbeurzen als UNSEEN en UNFAIR en theaterfestival Holland Festival zijn er twee pilot concertreeksen gedraaid met optredens van nationale en internationale artiesten waaron-

der de drie uitverkochte concerten van The Opposites in 2022. Naar aanleiding van verkregen inzichten is in samenwerking met de gerenommeerde architect André van Stigt een plan voor een kelder onder de Gashouder uitgedacht. Het doel is om hier een permanente plek te creëren voor alle faciliteiten die op dit moment nog buiten het monumentale pand worden neergezet als daar een evenement plaatsvindt, van entree tot toiletten en van backstage ruimtes tot techniek opslag. De kenmerkende dakconstructie blijft volledig intact. Bovendien neemt de verkeersdruk te rondom evenementen significant af en is het aangezicht van het historische gebouw ten alle tijden te bewonderen.

Het streven is om van de iconische Gashouder een cultuurpodium voor iedereen te maken. Een unieke zaal waar ges-

tigde namen terugkeren en een springplank voor jonge creatieven en artiesten. Om deze ambities voor de toekomst te spiegelen is een klankbord opgericht in de vorm van een coalitie prominente Amsterdammers uit de kunst- en cultuursector. Daarnaast is Westergas in gesprek met de buurtbewoners en wordt een jeugdcoalitie opgericht om de nieuwe generatie een stem te geven.

In samenwerking met ontwerpbureau Inside Outside wordt nagedacht over de inpassing

van het cultuurpodium in het park, waaronder het op vernieuwde wijze reguleren van bezoekersstromen tijdens evenementen. "Dit zijn historische plekken. Ons doel is om het aanzien van de monumenten en de groene omgeving in ere te herstellen en bezoekers inspiratie en energie te geven", aldus Duncan Stutterheim mede-eigenaar van Westergas. "In het programma van de Gashouder wordt gedacht aan iedere bezoeker: van jong tot oud, toegankelijk voor iedere portemonnee. Van begin tot eind staat de beleving van de bezoeker centraal, zo ook bij het samenstellen van een divers programma met theatervoorstellingen, kunstbeurzen en concerten van alle soorten genres." ■

“ Een plan voor een kelder onder de Gashouder

Vereenvoudigd ontwerp

Introductie van het nieuwe gamma VELUX 2in1 en 3in1 dakvensters, die een panoramisch uitzicht, meer daglicht en een mooi design bieden, dankzij hun extra slanke profielen en een groter beglazingsoppervlak. Zij zijn de ideale oplossing voor alle renovatie- en nieuwbouwprojecten.

Uitstekende transformaties door verdubbeling of verdrievoudiging van het natuurlijke licht in één eenvoudige installatie. Met deze grotere glasoppervlakken kan het toegenomen licht gelijkmatig verdeeld worden zodat het geheel aangenamer wordt.

Onze producten met meerdere vensters kleden woonruimtes elegant aan met hun eenvoudige design. Zelfs de kleinste ruimten kunnen worden verbeterd, aangezien deze oplossingen meer ruimte bieden dan meervoudige dakvensterinstallaties, waardoor u meer vrijheid hebt voor uw ontwerpen en meer tevredenheid bij uw klanten.

Scan de QR code om het gamma VELUX 2in1 en 3in1 dakvensters te ontdekken.

Een echt totaalproject

Groen licht voor 'Mercier', de renovatie van de historische vleugel van Hof van Egmont

Dit najaar start de ontwikkelaar COGIVA met de totaalrenovatie en wordt het neoclassicistisch gebouw omgevormd tot een commerciële ruimte op het gelijkvloers, acht appartementen en twee penthouses. Het vernieuwde gebouw krijgt de naam 'Mercier', een verwijzing naar het gelijknamige plein.

'Mercier' is gelegen op het Kardinaal Mercierplein, op de kruising van de Vesten en de centrumas tussen het marktplaatsje en het station van Mechelen. Die centrale lig-

ging was in de 19e eeuw al één van de troeven voor de Mechelse elite om haar intrek te nemen in de burgerwoningen, gebouwd door de voorloper van het OCMW in 1842. Vanaf de jaren 70 deed het gebouw dienst als verzorgingstehuis. Vorig jaar verkocht het OCMW de panden aan COGIVA, één van de zes kandidaat-kopers. De bouwpromotor en azo architecten sloegen de handen in elkaar om het erfgoedkundig gebouw op te waarderen en een nieuwe invulling te geven.

"We zijn bijzonder tevreden met het concept en kijken erg uit naar de realisatie van het project. De authentieke elementen en gevels worden gerestaureerd en de nieuwe toevoegingen -zoals de orangerie en groene terrassen- zijn ontworpen met groot respect voor het verleden. Een echt totaalproject waarbij ook de kleine details en de interieurs van de woningen tot in de puntjes worden verzorgd. We brengen het neoclassicistische gebouw terug naar zijn oude glorie, het zal ongetwijfeld een fantastische plek worden om te wonen en te vertoeven", zeggen Luc Vanmuysen en Niels Dujourie van azo architecten.

Ook Stad Mechelen is enthousiast over de nieuwe stadsontwikkeling:

"De nieuwe, ambitieuze invulling van dit iconisch en beeldbepalend gebouwencomplex past perfect bij de ambitie van de Nieuwe Vesten," meent burgemeester Alexander Vandersmissen. "Het ves-

tenproject prikkelt aangrenzende stedelijke ontwikkelingen. Samen versterken al die projecten de 21ste-eeuwse vesten als een eigentijds hoogkwalitatief stedelijk lint, waarbij verschillende functies hand in hand gaan en onze stad echt naar een hoger niveau tillen."

"Gezien de historische uitstraling van het gebouw, hebben we er sterk op toegezien dat het ontwerp ontwikkeld werd met respect voor het erfgoed. Op de benedenverdieping komen twee commerciële ruimtes die mooi aansluiten op de commerciële kern van de stad. De toekomstige ontwikkelingen van het Hof van Egmont en Impact Factory, zijn een opportuniteit om een groot deel van de directe omgeving op te waarderen en op elkaar af te stemmen: drie stadsvernieuwingsprojecten moeten op die manier 1 groot, mooi aaneensluitend geheel worden", klinkt het bij Greet Geypen, schepen van Stadsontwikkeling en Stedenbouw. ■

“ Een echt totaalproject waarbij ook de kleine details tot in de puntjes worden verzorgd

Het grootste kunstmuseum in de Scandinavische landen

Het Nationaal Museum van Noorwegen, een ontwerp van Kleihues + Schuwerk, is een 'tempel van onze tijd'.

Het gebouw, gelegen naast het Nobel Vredescentrum aan de waterkant van de Noorse hoofdstad, heeft een totale oppervlakte van 54.600 vierkante meter en een collectie van meer dan 400.000 objecten. Daarmee is het het grootste kunstmuseum in de Scandinavische landen.

Het gebouw, dat officieel en voluit het Nationaal Museum voor Kunst, Architectuur en Design heet, is het resultaat van de samensmelting van de Nationale Galerie, het Museum voor Decoratieve Kunsten en Design, het Museum voor Hedendaagse Kunst en het Nationaal Architectuurmuseum in 2003.

Kleihues + Schuwerk werd speciaal opgericht om het museum te voltooien. De studio bestaat uit het in Berlijn gevestigde bureau Kleihues + Kleihues en het in Napels gevestigde gelijknamige bureau van architect Klaus Schuwerk, die als hoofdarchitect fungeerde.

Het ontwerp is gebaseerd op een voorstel van Schuwerk, dat via een internationale wedstrijd in 2010 werd geselecteerd. Centraal staat het concept om een monumentale tempelachtige structuur te creëren, afgewerkt met zogeheten tijdloze materialen. De L-vormige plattegrond, dat volledig is bekleed met Noorse leisteentegels, omsluit bestaande structuren op het terrein en creëert een centrale geplaveide binnenplaats die opgaat in de omliggende straten.

In totaal 86 zalen, verdeeld over twee verdiepingen, herbergen de permanente collecties van het museum. De zalen hebben lichte plafonds, houten vloeren en ramen die uitzicht bieden op de stad en op de interne beeldentuinen. Een café kijkt uit op de centrale binnenplaats, samen met een museumwinkel die is ondergebracht in een bestaand 19de-eeuws gebouw op het terrein. ■

uplå laat je trampolinespringen tussen de bomen

Klimparken en boomkroonwandelpaden zijn razend populair. Een leuke nieuwe toevoeging aan deze buitenactiviteiten is trampolinepark uplå. Waar je kunt klimmen, klauteren en springen tussen de bomen.

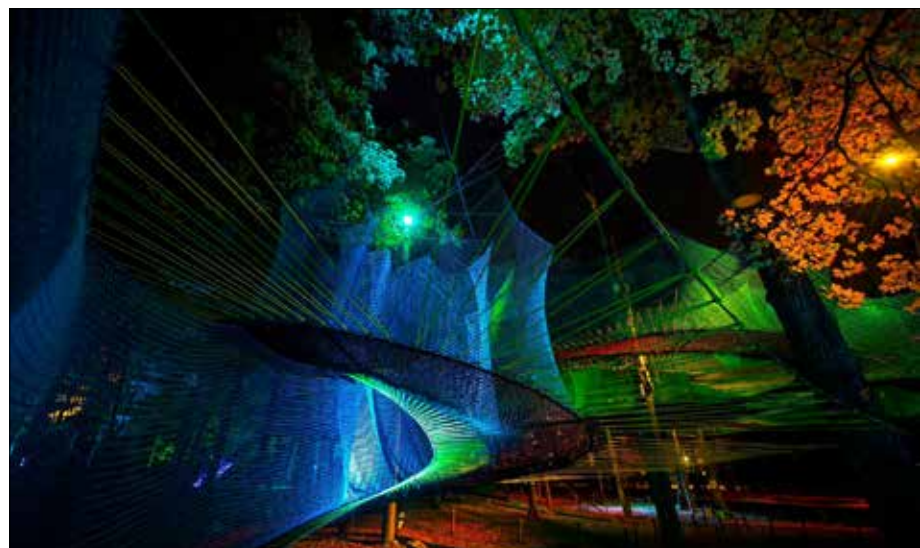
Het park heeft momenteel twee locaties in Canada. Een bij Mont-Saint-Grégoire, niet ver van Montréal en een in Stouffville, net buiten Toronto. Gezien het succes van deze twee verwachten wij dat er heel snel soortgelijke parken in Europa zullen verschijnen. Klimmen en springen is namelijk leuk voor alle leeftijden. Bovendien ziet het er ook nog eens heel cool uit.

Verlicht

Het verschil met reguliere trampolinedparken is niet alleen dat deze middenin de natuur is te vinden, maar ook de vele mogelijkheden. Zo kun je klimmend en klauterend een weg

banen door de constructie, maar ook heerlijk luieren. Op verschillende plekken zijn ook opstellingen waarbij je bijvoorbeeld een balspel kunt spelen of uitdagend kunt klimmen. 's Avonds zijn de installaties heel mooi verlicht.

De parken zijn ontworpen door The Trekking Group. Zij geven aan dat zo'n installatie met trampolines eenvoudig opgezet en verplaatst kan worden. Bijvoorbeeld in de buurt van een boomkroonpad of bij een festival. Mocht overigens de naam uplå niet heel Canadees op je overkomen, dan kan dat kloppen. Het is Deens voor 'omhoog'. ■

Het vleugelvormige gebouw

Het nieuwe BORA gebouw in Herford is al van ver te zien. Het is een 100 meter lange en 13,5 meter hoge vleugel van staal en glas die boven de grond lijkt te zweven op filigrane stalen balken. Het gevoel van dynamiek is haast adembenemend, vooral onder de zuidelijke gevel, die onder een hoek van 42 graden staat en uitkijkt op de rijksweg.

Oprichter Willi Bruckbauer wilde dat het nieuwe gebouw in Herford uniek en zijn tijd vooruit zou zijn. Hij besloot er geen architectuurwedstrijd van te maken, maar in plaats daarvan deed hij een beroep op Peter Lorenz, met wie hij in het verleden al enkele interessante bouwprojecten had gerealiseerd: “Peter, inspireer mij met een voorstel dat nog nergens ter wereld bestaat.” Met zijn architectuurbureau LORENZATELIERS, met vestigingen in Wenen, Innsbruck en Triëst, had hij samen met Bruckbauer al de BORA vestiging in Niederndorf (AT) en het BORA-kantoorgebouw in Raubling (DE) ontworpen, en daarom nam hij de uitdaging graag aan. “Niets motiveert me meer dan de kans om ongewone oplossingen te realiseren in plaats van alledaagse architectuur, en om daarbij het vertrouwen te krijgen van een moedige klant,” zegt Peter Lorenz.

Van de in totaal tien voorstellen die hij voor het nieuwe gebouw in Herford presenteerde, kwam het vleugelvormige gebouw, dat in deze vorm al duidelijk zichtbaar is als je vanaf de rijksweg B 239 de stad in rijdt, uiteindelijk als favoriet uit de bus.

De technisch zeer ingewikkelde constructie is gebaseerd op een draagconstructie van tien meter hoge stalen frames in de vorm van een ruit met afgeronde hoeken, die op een hoogte van ongeveer drie meter boven de grond lijkt te zweven. De lange structuur van bijna 100 meter die zo is ontstaan, heeft een gevelconstructie van gegalvaniseerde stalen platen met perforaties van verschillende grootte en (deels gekleurde) glazen elementen die het gebouw zijn ritmische uiterlijk en hightechgevoel geven. Uitzicht en

inrijk zijn mogelijk en gewenst – de gedeeltelijke transparantie van de gevel weerspiegelt het streven om het gebouw te verbinden met de omgeving en een dialoog te creëren tussen voorbijgangers en mensen die het gebouw bewonderen.

Het team van Werkraum Ingenieure heeft grondig geanalyseerd hoe de constructie onder verschillende belastingen vervormt. Zo konden de uitvoerende bedrijven hier in hun werk rekening mee houden. De maximale vervorming van 130 mm aan de ruitvormige kant kon met een verhoging van constructie worden gecompenseerd. Tijdens de voorbeeldige samenwerking zijn de toleranties tussen de hoofdelementen van beton en staal en de gevels afgestemd.

De horizontale verschuiving bij de gevels vormde voor de betrokkenen een echte uitdaging bij de details. Een uniek hoogtepunt, in de letterlijke zin van het woord, is daarom ook het schuifdak: twee elementen van elk 63 vierkante meter zorgen bij mooi weer voor een bijzonder gevoel van ruimte direct boven de lounge en het restaurant – en hier is het geluid van de duizenden voorbijrazende auto's bijna niet te horen. De binnenruimte wordt indien gewenst een buitenruimte die baadt in het licht. “Er is geen groter glazen schuifdak in Duitsland”, legt architect Peter Lorenz uit. “De realisatie was een echte uitdaging vanwege de omvang, afmetingen en bewegingen, en een van de redenen waarom dit gebouw niet alleen voor ons architecten en ontwerpers, maar ook voor de uitvoerend e bedrijven zo ingewikkeld is.” Zo konden we maar één bedrijf vinden dat bereid was voor het ontworpen schuifdak het onbekende te verkennen.

Duurzaamheidsclaim

Onder de BORA vleugel kunnen 80 voertuigen overdekt worden geparkeerd. Zo wordt optimaal gebruikgemaakt van de ruimte en blijft er genoeg plek over voor een groenstrook, die is ontstaan naar wens van de burens. Net als bij alle andere vestigingen zijn hier diverse oplaadpunten voor elektrische auto's aanwezig. Willi Bruckbauer vindt het belangrijk om de ecologische voetafdruk van zijn nieuwe gebouw laag te houden. “Onze nieuwe locatie wordt grotendeels gebouwd door bedrijven uit de regio Herford en Oost-Westfalen.”

Het energieconcept is afgestemd op het speciale gebruik van het gebouw. Door het gebruik van hernieuwbare energie door middel van geothermische energie (warmtewisselaars en diepe boringen) en maximaal gebruik van het dakoppervlak met zonnepanelen – behalve bij het schuifdak – voldoet het gebouw aan de Duitse energienorm KfW 55. Deze zonnepanelen leveren samen 100 kWp en voorzien het gebouw van stroom. De benodigde thermische energie wordt opgewerkt met warmtepompen in combi-

natie met twintig 130 meter diepe sondes. Daarbij kan bijna het hele jaar door vrij worden gekoeld. Het water van een sprinklerbasin van 200 kubieke meter wordt als opslagtank voor thermische energie gebruikt. Zo kan zowel in de zomer als in de winter piekbelasting worden opgevangen.

Het hele gebouw kan mechanisch worden geventileerd met warmteterugwinning. De lucht stroomt via ventilatiegaten in de vloer de ruimte binnen. De luchtverversing wordt met CO2-sensoren automatisch tot een minimum beperkt.

In overgangsperioden kunnen de expositieruimten via de gevel worden geventileerd. Snel reagerende klimaatpanelen in de plafonds, over het hele oppervlak, zorgen voor verwarming en koeling van de binnenruimte. Deze combinatie van energieoverdrachtssystemen zorgt daarbij voor een hoge mate van thermisch comfort bij maximale energie-efficiëntie. Afhankelijk van het gebruik wordt het gebouw van BORA Herford een ‘NZEB – Nearly Zero-Energy Building’. ■

“ De horizontale verschuiving bij de gevels vormde voor de betrokkenen een echte uitdaging bij de details

Laat je meevoeren
met de
warmte

perfera vloermodel

- Eigentijds design
- Tot A++ voor verwarming en A+++ voor koeling
- **3 unieke verwarmingsfuncties: verwarmingsboost, vloerverwarming, warmte-plus**
- Dubbele luchtuitblaas zorgt voor een betere luchtverdeling
- Propere binnenlucht gegarandeerd met Flash Streamer
- Ingebouwde WIFI controller **kan aan stembesturing gekoppeld worden**

Wonen in de schil

De bouwschil betekent in de taal van vandaag de buitenafwerking van een bouwwerk. Het empirische ontwerpen en de technologie hebben de manier waarop muren en daken worden gebouwd, een heel stuk verbeterd. Nu wordt alles wat erachter schuilgaat, beschermd en onderhouden. Maar vergis je niet, de bouwschil is een grote uitdaging voor de architect en zijn opdrachtgever. Ze is niet alleen functioneel, maar ook een icoon van haar tijd, waarmee het gebouw opvalt of net opgaat in de omgeving.

Waar denk je aan als je het woord 'huid' hoort? Iets fijn, dat bekleedt, een continuüm tussen muren, vloer en plafond. De huid is wat het gebouw bekleedt, waaraan we het herkennen.

De functie ervan houdt het midden tussen frame en vorm, een brug tussen wat binnen gebeurt en de context waarin ze bestaat. Natuurlijk kan hier de tegenstelling gezocht worden, maar dat zou verraad aan het gebouw zijn. Wanneer architectuur communiceert, in sommige gevallen een beetje teveel, wordt ze toegankelijk, begrijpelijk voor meer mensen. Ze kan er ook voor kiezen alles voor zichzelf te houden en niets van haar functie of gebruik te laten

doorschemeren. Een functionele en esthetische uitdaging, een spel tussen kleur, schaduw en textuur.

De bouwschil is een heel complex systeem dat aan tal van eisen moet voldoen. Ze moet waterdicht en energie-efficiënt zijn, lucht laten circuleren, opgaan in de omgeving, duurzaam zijn en daarnaast nog een aantal verplichtingen volgen. In de functie, de zoektocht naar materialen en de algemene esthetische harmonie zien we een band tussen de beschermende huid van een gebouw en die van de mens. Die eisen die aan een bouwschil gesteld worden, worden steeds strenger. Vroeger moest ze vooral invloeden van buitenaf doseren en verwijderen, nu is ze een actieve spe-

ler in de klimaatregeling en in het ideale geval produceert ze ook energie. Bebouwde zones kun je beschouwen als grote organismen met hun eigen circuit, klimaat en levenscyclus, die voortdurend inspeelt op de omgeving.

Laat je inspireren door de duurzame EQUITONE gevelmaterialen

EQUITONE is een duurzaam gevelbekledingsmateriaal, ontwikkeld door en voor architecten. Elk EQUITONE paneel is uniek en bezit het ruwe karakter van vezelcement, een materiaal dat bekend staat om zijn uitstekende eigenschappen.

Alle gevelpanelen zijn onderhoudsvriendelijk, brandveilig (brandklasse A2-s1,do) en kunnen tegen een stootje.

Ongeëvenaarde ontwerp vrijheid

EQUITONE-materialen bieden een ongeëvenaarde ontwerp vrijheid. Het vezelcementmateriaal is in de massa gekleurd, wat betekent dat het oppervlak de inwendige textuur en kleur van het vezelcementmateriaal vertoont. Ze zijn verkrijgbaar in verschillende texturen en kleuren en kunnen in gelijk welke vorm verzaagd worden. Ze passen dus in elk ontwerp.

Slimme bevestigingswijzen

De panelen kunnen zichtbaar of onzichtbaar mechanisch bevestigd worden, zodoende ze indien nodig eenvoudig gemonteerd en hersteld kunnen worden. Schroeven en

rivetten zijn in dezelfde kleuren als de panelen beschikbaar, zodat ze mooi in het geheel opgaan.

Cradle to Cradle® certified brons

Ga je voor EQUITONE gevelbekleding, dan kies je niet alleen voor een esthetisch aantrekkelijk product, maar ook voor een materiaal dat bijdraagt aan een duurzame toekomst. Alle EQUITONE vezelcementmaterialen hebben immers een bronzen Cradle to Cradle®-certificaat. De ambitieuze certificering is gericht op materiaalgezondheid, circulair ontwerp en duurzame ontwikkeling, en wordt erkend als de norm voor productduurzaamheid in de bouwsector.

Duurzaam en circulair gevelmateriaal

De gevelpanelen bestaan volledig uit in de natuur beschikbare materialen. Ze zijn dun maar extreem sterk, waardoor er minder natuurlijke grondstoffen nodig zijn om hetzelfde resultaat te bekomen. De panelen worden geproduceerd met zo weinig mogelijk grondstoffen en energieverbruik. Dankzij de lokale verankering blijven ook de transportafstanden beperkt.

Al onze EQUITONE gevelmaterialen zijn bovendien modulair. Je kan ze gemakkelijk demonteren, herstellen en opnieuw in een gebouw integreren. Zo kunnen ze keer op keer hergebruikt en gerecycled worden.

Meer weten over onze gevelmaterialen?

Surf naar www.equitone.com. Je kan er ook gratis stalen van al onze EQUITONE gevelpanelen aanvragen.

Tel. 015/ 71 71 71
info.benelux@equitone.com
www.equitone.com

EQUITONE
 Fibre cement facade materials

Skytech, het nieuw isolerend, reflecterend en ademend onderdak met XXL-voordelen!

Het isoleren van een dak stuit vaak op technische, financiële of stedenbouwkundige beperkingen. Hierdoor blijven veel daken ongeïsoleerd door een gebrek aan betaalbare oplossingen. De nieuwe Skytech Pro XL biedt een effectieve oplossing aan door de vereiste diktes aanzienlijk te verminderen.

Het isoleren van een hellend dak, niet altijd mogelijk...

Traditionele isolatie vereist een aanzienlijke beschikbare dikte van het dak. Ofwel heb je dikke kepers nodig om voldoende vezelisolatie te kunnen plaatsen, ofwel moet je isoleren onder de kepers, wat verlies aan leefruimte betekent, of er kan ook gekozen worden voor sarking isolatieplaten die langs de buitenzijde geplaatst worden. Deze platen vereisen een extra dikte die niet altijd haalbaar is en leiden tot verschillende bijkomende kosten.

De Skytech Pro XL wordt op de kepers geplaatst als aanvulling van een minerale wol die in de dikte van de kepers

De Skytech biedt een gemakkelijke en snelle plaatsing.

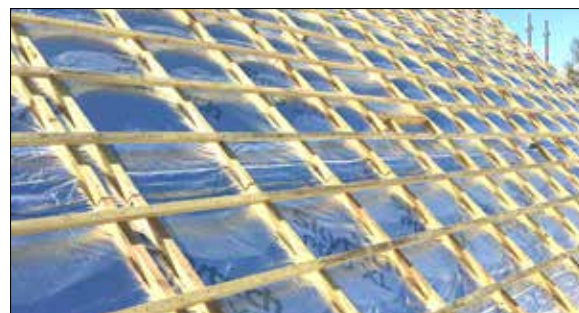

Kan tegen de vezelachtige isolatie geplaatst worden.

is geplaatst. Voor een nieuw of bij het vernieuwen van een dak, met een dikte van slechts 13 mm, genereert het gebruik van deze oplossing bijna geen extra dikte.

Weinig dikte, verbeterde prestaties en comfort in de zomer

Om een hoog isolatieniveau te bereiken, worden de prestaties van de vezelachtige isolatie tussen kepers gecombineerd met de prestaties van de Skytech Pro XL. Alleen getest, heeft de Skytech Pro XL een officieel rapport dat een R-waarde van 1,7 m²K/W bevestigt. Gecombineerd met een minerale wol van 6 cm dik, krijgt de Skytech Pro XL een R van 3,2 m²K/W, het equivalent van een minerale wol van 12 cm dik!

Onderdak en isolatie zonder extra dikte.

Plaatsingsbesparing en energiebesparing

De Skytech Pro XL wordt geplaatst in plaats van het traditionele onderdak en biedt vele kwaliteiten: ultrabestendig, lucht- en waterdicht, zeer doorlatend voor waterdamp, reflecterend, brandwerend, enz. Het gebruiksgemak, de lage plaatsingskosten en de besparingen in vergelijking met de plaatsing van isolatiepanelen maken Skytech tot een oplossing die de isolatie van een dak veel betaalbaar maakt.

De Skytech kan rechtstreeks op een vezelige isolatie, die tussen de kepers aanwezig is, geplaatst worden. De plaatsing van de thermische isolatie tussen de kepers kan ook altijd later via de binnenkant van de zolder worden uitgevoerd.

Voor meer informatie over de Skytech Pro XL kunt u terecht op de website www.insulco.be of kunt u contact opnemen met de technische adviseurs van insulco, de Belgische specialist in dunne akoestische en technische isolatieproducten.

www.insulco.be
067/41 16 10
insulco@insulco.be

Je gevel als visitekaartje: 5 onverwachte ideeën

Ben jij uitgekeken op je huidige gevel? Met een aluminium gevelbekleding steek je jouw woning in een nieuw jasje en zorg je voor een persoonlijke, creatieve toets. Bovendien gaat aluminium erg lang mee. PREFA zet enkele mogelijkheden op een rij.

1. Gevellosanges: design met schubeffect

Hou je van ruitjes? Dan zijn de gevellosanges van PREFA dé bekleding die je zoekt. Losanges worden over elkaar geplaatst en zorgen zo voor een schubeffect met een harmonieus spel van licht en schaduw. Dankzij de ruitjesvorm krijgt je gevel een verrassend accent. De gevellosanges zijn verkrijgbaar in een formaat van 20x20 cm, 29x29 cm en 44x44 cm en in verschillende kleuren. Van mosgroen tot antraciet.

2. Gevelpaneel FX.12: gebouwschil van de toekomst

Met hun opvallende oppervlaktestructuur en unieke randafwerking zijn de PREFA-gevelpanelen FX.12 een echte blikvanger. Door hun gebogen oppervlak hebben de aluminium panelen afhankelijk van de lichtinval een andere look. Ze zijn verkrijgbaar in een korte en lange versie. Wissel je kort en lang met elkaar af? Dan wordt de asymmetrie in je gevel extra benadrukt.

3. Sidings: voor elke richting (horizontaal, verticaal of schuin)

Sidings behoren tot de klassiekers en passen zowel bij een klassieke als moderne bouwstijl. PREFA Sidings zijn in verschillende breedtes verkrijgbaar en kunnen zowel horizontaal, verticaal als schuin geplaatst worden. Zo kan je zelf

je gevel samenstellen. De PREFA Siding.X zorgt voor een nog unieker effect. Deze gevelbekleding heeft opvallende langs- en dwarsranden en kan met of zonder een schaduwvoeg geplaatst worden. Ze zijn verkrijgbaar in lengtes van 50cm tot 6,2m en in breedtes van 138, 200, 300, 400, 500 en 600mm die je met elkaar kan combineren.

4. Prefalz: voor speciale vormen

De Prefalz-gevelbekleding van PREFA combineert buigzaamheid met elegantie. Zo heb je eindeloze ontwerp-mogelijkheden en kan je deze bekleding gebruiken voor zowel rechte als ronde of gebogen gevels. Prefalz is verkrijgbaar in maar liefst negentien kleuren. Van baksteen-rood tot lichtgrijs.

5. Aluminium composietplaten: voor grootse plannen

Zie je het nog grootser? De PREFABOND aluminium composietplaat is geschikt voor grote oppervlakken. De composietplaat bestaat uit twee aluminium platen die door middel van fusion-bonding op een polyethyleenkern worden aangebracht. Met deze gevelbekleding heb je een strakke, vlakke look. Bovendien kan je kiezen uit elf verschillende kleuren.

Aan de slag

Benieuwd welk effect een bepaalde gevelbekleding heeft op jouw woning? Dankzij de fotoservice van PREFA ontvang je een gratis fotomontage en ontdek je hoe mooi je woning eruit kan zien.

www.prefa.be

Hoofdkantoor BNP Paribas Fortis: een groendak als prachtige vijfde gevel

Dankzij het groendak dat IBIC, een dochteronderneming van SOPREMA, installeerde, heeft het nieuwe hoofdkantoor van BNP Paribas Fortis, een echte vijfde gevel die net zo spectaculair is als de andere vier.

Uitzonderlijke hellingen

Gezien de helling van het terrein tussen de Baron Hortastraat en de Warandeburgstraat, verschilt het aantal verdiepingen naargelang u zich aan de kant van Bozar (6 verdiepingen) of aan de kant van de Kanselarij (9 verdiepingen) bevindt. Het dak is dan weer een doorlopend oppervlak dat de niveauverschillen absorbeert, zonder volumes die eruit springen zodat de continuïteit van het volume behouden blijft.

De uitdaging van de vijfde groene gevel

Na de plaatsing van een wortelwerend, waterdicht bitumenmembraan van SOPREMA, kreeg IBIC de delicate taak om de 6.000 m² dakbedekking te vergroenen. Andy Timmerman, projectleider bij IBIC: "Dit is een uitgestrekt plat dak, met een substraatdikte van 8 cm. Maar voor de

uitzonderlijk hellende delen moesten we een systeem vinden - en bijna uitvinden - waarmee we ze op dezelfde manier konden behandelen als de rest van het dak."

Een oplossing vanuit het niets bedacht

"We kwamen op het idee om honingraatstructuren te gebruiken om het substraat in aan te brengen," legt Andy Timmerman uit. "De kromming van het dak is echter zo groot - minstens 45° - dat we deze structuren aan de gebogen vormen moesten bevestigen om te voorkomen dat de ondergrond zou wegglijden, vooral bij zware regenval. Daarom hebben we beugels geïnstalleerd die als ankers dienen, gecoat met een vloeibare waterdichting van SOPREMA. Vervolgens hebben we een balk uit azobe op de beugels gelegd, en ten slotte voorgekweekte sedum-matten in het raamwerk geïntegreerd. We hebben ook automatische irrigatie aangebracht, omdat op deze bijna

verticale delen het substraat logischerwijs minder regenwater opvangt en het minder goed vasthoudt.

Meerdere voordelen

Andy Timmerman: "Ik zie verschillende voordelen. Het eerste is ecologisch: hoe meer groen, hoe beter voor de natuur en de biodiversiteit. Ten tweede zorgt dit type dak in de zomer voor een lagere temperatuur in het gebouw. Tenslotte doet een groendak dienst als buffer in geval van hevige regenval. Het groendak houdt een deel van het water vast, vertraagt de afvoer naar de goten, en vermindert zo de hoeveelheid water die in het rioolnetwerk terecht komt. Zo is er minder kans op verzadiging."

Lees meer:

www.soprema.be/nl/article/reference/hoofdkantoor-bnp-paribas-fortis-een-groendak-als-prachtige-vijfde-gevel

S-line® assortiment Op weg naar een CO₂-neutrale toekomst

Met wat we vandaag creëren, bouwen we aan een duurzame toekomst. Tegen 2050 wil Vandersanden CO₂-neutraal zijn en meer doen met minder grondstoffen en energie. Dit doen zij onder andere door te dematerialiseren: de kunst van het weglaten.

Het S-line® assortiment, ecologische bakstenen met smallere afmetingen, past in die doelstelling. Gevelstenen en straatbakstenen met een maatje minder, maar met een net zo hoogwaardige kwaliteit.

Nieuwe toevoeging

Door toevoeging van de smalle steen aan het traditionele assortiment is Vandersanden een nieuwe weg ingeslagen. Dominique Nassen, Product Manager Bricks bij Vandersanden vertelt: "Met de vernieuwing van de smalle steen, beseffen we dat we goed moeten samenwerken met architecten en aannemers. Als fabrikant produceren we de steen op een duurzame manier. We weten dat als we deze transitie willen laten slagen, het omarmd moet wor-

Martens Van Caimere Architecten

den door onze partners die er de voordelen én het grote plaatje van inzien. Daar profiteert op de lange termijn iedereen van."

Voordelen

"Voor zowel architecten als aannemers is de duurzaamheidsfactor van het product het grootste voordeel. De keramieken gevelstenen in ons aanbod spelen hier al op in en met S-line® gaan we nog een stapje verder. We leggen

de lat op dat vlak steeds hoger aangezien architecten continu op zoek zijn naar duurzame producten om hun projecten mee te ontwerpen. Een tweede voordeel voor architecten is dat ze over de volledige muurbreedte méér kunnen gaan isoleren omdat de smalle steen minder ruimte inneemt."

Hoogwaardige eco-baksteen

"Het belangrijkste is dat we dit samen met onze partners willen doen, want dat is ook heel belangrijk in ons Together to Zero verhaal. De baseline van Vandersanden is niet voor niets 'het mooiste maak je samen'," sluit Dominique af.

S-line® is een reeks slanke, sterke eco-bakstenen, met een milieu-impact die veel lager ligt dan bij andere soorten baksteen. Slank. Slim. Sterk. S-line®. Samen op weg naar de nieuwe standaard.

www.vandersanden.com/s-line

Martens Van Caimere Architecten

Unieke woning met knipoog naar het verleden ... en een hoofdrol voor Ardonit-leien van SVK

In Noorden, een dorp in de Nederlandse provincie Zuid-Holland, werd onlangs een prachtige woning gebouwd. Een uniek project, omdat achter het ontwerp en de bouw van de woning een mooi stukje geschiedenis schuilgaat, maar ook door de nauwe connectie met het natuurgebied waaraan het huis grenst.

Op de voormalige bedrijfssite

De locatie op zich was al speciaal. De opdrachtgever had immers jarenlang op dezelfde plaats het familiebedrijf in glastuinbouw gerund. Eerder hadden zijn grootvader en vader dit hem al voorgedaan. Nu de opdrachtgever met pensioen ging, wilde hij graag met zijn echtgenote zijn droomhuis bouwen op deze voor hem bijzondere plaats. Waar er vroeger serres stonden, zou nu een huis verrijzen. Maar niet zomaar een huis. De opdrachtgever vond het belangrijk dat er niet enkel een wijds uitzicht was op de prachtige omgeving, maar ook dat er een leuke knipoog in het ontwerp zou zitten naar de vroegere bedrijfsactiviteit op de site.

Ardonit-leien van SVK

Door de woning in de breedte op het perceel te positioneren, creëerde USE Architects een maximale connectie met het water in de omgeving via een prachtig uitzicht vanuit elke ruimte. Door leien te gebruiken, wilde de architect de typologie van de voormalige serres benaderen. De verdieping kreeg dezelfde verhouding als de serres, alsook de typische dakhelling. De architect opteerde voor zowel de gevel als het dak voor de natuurgrijze Ardonit-leien in vezelcement van SVK. Dankzij hun subtiele look en de lichte tintverschillen tussen de leien kreeg de woning een natuurlijke uitstraling.

Ardonit-leien van SVK zijn erg licht, en toch uitzonderlijk sterk. Door de vele beschikbare formaten zijn verschillende plaatsingswijzen mogelijk. Ze zijn verkrijgbaar in verschillende kleuren, wat meerdere opties voor kleurcombinaties biedt. Alle kansen door voor jouw creativiteit.

Ontdek meer over onze vezelcement leien op onze website www.svk.be.

In dit park is van alles te doen

In veel parken en plantsoenen zijn speelvoorzieningen voor kinderen en jongeren te vinden. Vaak is het zo dat niet elke doelgroep er terecht kan. In het Poolse Chorzów hebben ze het daarom heel anders aangepakt.

Architectenbureau SLAS bedacht een park waarin heel veel verschillende dingen te doen zijn. Door het enorme aanbod zal iedereen er iets van zijn of haar gading kunnen vinden. Hierdoor zijn veel bekende onderdelen wel wat kleiner gemaakt dan je gewend bent. In plaats van een compleet basketbalveld is er slechts één basket met daarbij precies genoeg ruimte om een potje te spelen met een klein gezelschap of in je eentje.

Toegankelijk

Tussendoor is er ook veel ruimte voor groen en plekken om te zitten. Hier kunnen bijvoorbeeld de ouders of grootouders van kleine kinderen terecht. Of je gaat er lekker even zitten om te ontspannen. Naast plekken om te sporten of spelen zijn er ook fitness-apparaten te vinden in het park. Bewegen was nog nooit zo laagdrempelig. Zeker omdat er

echt voor iedereen wat te doen is, want door een groot deel van het park in vlak beton uit te voeren is het goed toegankelijk voor rolstoelen en kinderwagens.

Het park heeft de naam Activity Zone gekregen en is onderdeel van de herinrichting van een voormalig militair terrein in de stad. Dit is een samenwerking tussen de Universiteit van Silezië en het

stadsbestuur van Chorzów. Samen kijken ze hoe de vrijgekomen ruimte zo efficiënt mogelijk kan worden gebruikt door zowel de lokale bewoners als de studenten en medewerkers van de universiteit. ■

Kamp C breidt uit en profileert zich nog meer als innovatielab voor de bouwsector

In 2019 organiseerde Kamp C – hét centrum voor Duurzaamheid en Innovatie in de Bouw in Westerlo – een circulair aanbestedingstraject ter voorbereiding van de bouw van het eerste circulaire gebouw van België: 't Centrum. In dit gebouw worden zoveel mogelijk pijlers van circulair bouwen geïntegreerd. Rond het gebouw zet initiatiefnemer Kamp C, samen met een heleboel partners, een boeiend en innovatief leerproces op, waaruit de hele bouwsector inspiratie kan putten.

Nu breidt 't Centrum uit. De verdieping zal worden ingezet als innovatielab. Er komt zo nog meer ruimte vrij om duurzame bedrijven en jonge vernieuwers in de bouwsector onder één dak te brengen. Kamp C kan een vliegende start geven aan innovators door middel van kantoorverhuur, management en business training door partners, ondersteuning bij de zoektocht naar financiering, netwerking en de aanwezigheid van demozones.

Kathleen Helsen (CD&V), gedeputeerde voor kamp C: 'De eigenaar van de eerste verdieping van 't Centrum wijzigt omdat we vanuit de provincie met kamp C een aantal doelstellingen vooropstellen. In het begin was Kamp C heel hard gericht op de individuele bouw, mensen die hier advies kwamen vragen hoe ze duurzamer konden bouwen en waar Kamp C telkens met hen op zoek ging om te kijken hoe ze dat konden doen. Doorheen de jaren hebben we besloten om ook sterk met lokale besturen te gaan samenwerken om op die manier de individuele burger te bereiken. We hebben gezien dat het niet alleen belangrijk is om ons te richten op die bouwers, maar vooral ook op diegenen die effectief bouwen en ook op diegenen die de ontwerpen maken want ook zij gaan in dialoog met de bouwers.'

'We hebben de eerste jaren heel sterk de nadruk gelegd op het energieverhaal. Nu zeggen we dat mensen vooral circulair moeten bouwen. Daar gaan we op verder werken. We zijn gaan bekijken hoe we op deze site nieuwe bedrijven kunnen aantrekken, die ook nieuwe ontwikkelingen tot stand brengen. Joeri Beneens (links op de foto) van Beneens Bouw en Interieur uit Olen, heeft deze blok hier neergezet. Nu hebben wij een stuk overgekocht zodat we hier de startups kunnen onderbrengen. De Kempen is altijd een regio geweest waar veel bouwbedrijven aanwezig waren. Wij moeten nu bekijken hoe

we mensen, die het innoveren in zich hebben, kunnen aantrekken om nieuwe projecten in de sector te realiseren samen met de bedrijven die al op de site zitten. Bedrijven moeten weten dat hier ruimte is om in een netwerk van elkaar te leren. Die ondersteuning willen we hen aanbieden.'

'We gaan tevens een aanbod realiseren rond trainingen. We doen dat nu al voor de Life Sciences op het wetenschapspark in Niel. Om dat hier te ook te kunnen hadden we ruimte nodig. Door de overdracht van eigendom hebben wij een extra 300 vierkante meter ter beschikking gekregen. Het interessante is dat bedrijven ondersteuning krijgen, dat hier contacten kunnen gelegd worden en dat wij hiernaast een demoruimte hebben. Als er nieuwe ontwikkelingen zijn is er dus plaats om die te presenteren. We zitten hier nog sterker op in omdat we in Vlaanderen en in Europa straffe doelstellingen hebben vooropgesteld om tot minder CO₂ uitstoot te komen. Dat is vlug gezegd. We hebben dat eerder gedaan tegen 2020. Die doelstellingen hebben we niet gehaald. Dat wil zeggen dat we echt wel een tandje moeten bijsteken. We zien dat verschillende sectoren een bijdrage kunnen leveren en de bouwsector hoort daar zeker bij.'

Rob Cornelissen, directeur innovatie en strategie van Kamp C, toonde nog een heel mooi detail in het gebouw. 'Het lijkt wel of het gemaakt is van Lego. Alle binnenmuren kunnen verplaatst worden. Dit is het eerste kantoorgebouw in Vlaanderen waar dat kan en waar we ook actief mee werken. Wanneer een bedrijf wil uitbreiden kan men dat zonder schade en zonder afval te realiseren. De kantoorruimte kan mee groeien met het bedrijf.' Tot nu werd de ruimte nog niet gebruikt tenzij voor enkele evenementen. Vanaf deze week gaat men ook actief op zoek naar bedrijven die er zich willen vestigen. ■

Brussels Biennale of Eclectic Architecture (BBEA)

2e editie

Van 7 tot 15 oktober 2023 vindt de tweede editie van de Brussels Biennale of Eclectic Architecture (BBEA) plaats. De biennale vormt een unieke gelegenheid om enkele emblematische bouwwerken van de eclectische beweging in Brussel te ontdekken. Verspreid over twee weekends staat er heel wat op het programma: rondleidingen door interieurs die doorgaans voor het publiek gesloten zijn, gegidste wandelingen of fietstochten doorheen de stad, lezingen, activiteiten voor gezinnen, scholen, personen met een beperkte mobiliteit etc. De organisatie is in handen van Explore.Brussels.

De eclectische beweging (1840 - 1914) haalde haar inspiratie uit een breed register van historische stijlen en ging tegelijkertijd prat op haar artistieke creativiteit. Ze berustte op een visie op de stad en haar architectuur die kunst, geschiedenis en innovatie met elkaar verzoende. Brussel wemelt van de architecturale parels die deze beweging heeft voortgebracht, en dat op een cruciaal moment in de ontwikkeling van de jonge hoofdstad. De stijl kwam tot bloei in de context van een ongekende stedelijke groei en schiep een nieuw stadsdecor dat tot op de dag van vandaag mee het uitzicht van het Brusselse landschap bepaalt.

De tweede biennale die gewijd is aan dit bijzondere maar grotendeels onbekende erfgoed, vindt plaats tijdens de eerste twee weekends van oktober. In het weekend van 7 en 8 oktober doet het festival het noorden van Brussel aan, met activiteiten in Schaarbeek, Sint-Joost, Laken en de noordrand van de Vijfhoek. In het weekend van 14

en 15 oktober komen de gemeenten Elsene, Sint-Gillis, Etterbeek en Anderlecht aan bod.

Tot de verrassende interieurs die uitzonderlijk hun deuren openen, behoren onder meer het Campioni Herenhuis, de voormalige privéwoning van Paul Saintenoy en het Bertha Harmandhuis. Daarnaast staan er in de Koninklijke Sint-Mariakerk en bij het CIVA activiteiten gepland op maat van gezinnen met kinderen. In het Voormalig Paleis van de Graaf van Vlaanderen en in het Hotel van de Gouverneur van de Nationale Bank van België worden dan weer rondleidingen georganiseerd die zijn aangepast aan slechthorenden en slechtienden. Met het oog op toegankelijkheid staan voor het eerst ook rondleidingen voor personen met een mentale beperking op het programma. Het evenement gaat van start met een lezing over de basisbeginselen van het eclecticisme, op 2 oktober in het gemeentehuis van Schaarbeek.

Explore.Brussels is een netwerk van verenigingen die kwalitatieve rondleidingen aanbieden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Samen met de vier aangesloten verenigingen (Arau, Arkadia, Brussel Babbelt en Pro Velo) organiseert het grote architectuurevenementen zoals het Brussels Art Nouveau Art Deco Festival (BANAD Festival) en de Brussels Biennale - Neoclassic (BBN).

In het verlengde van zijn uiteenlopende activiteiten, wil Explore.Brussels, samen met zijn netwerk van partners, tijdens de BBEA een breed publiek de kans bieden het erfgoedkarakter van onze hoofdstad beter te leren kennen en waarderen. ■

Tentoonstelling over architect Sutemi Horiguchi

Van 15 september t/m 22 oktober presenteert Museum Het Schip de tentoonstelling 1923: Horiguchi ontmoet de Amsterdamse School. Tijdens een bezoek aan Nederland, honderd jaar geleden, raakte de jonge Japanse architect Sutemi Horiguchi zo onder de indruk van de Amsterdamse School dat hij er na terugkomst een boek over publiceerde. Behalve de foto's en enthousiaste teksten uit het boek gaat de tentoonstelling onder meer ook in op Japanse invloeden op de Amsterdamse School.

Honderd jaar geleden, kort na zijn afstuderen aan de universiteit van Tokio, kwam Sutemi Horiguchi naar Europa om kennis te nemen van recente ontwikkelingen in de architectuur. Op de universiteit had hij al met medestudenten de Bunriha Kenchikukai opgericht. Deze eerste moderne architectuurbeweging in Japan stond in navolging van de Wiener Secession een vrijere, kunstzinniger bouwstijl voor. Tijdens zijn Europese reis van zes maanden bezocht Horiguchi onder meer Frankrijk, Duitsland en Oostenrijk, maar nergens bleef hij zo lang als in Nederland. Hij raakte hier onder meer onder de indruk van De Stijl en vooral van de Amsterdamse School.

Herkenning

In de Amsterdamse School herkende Horiguchi veel van zijn eigen idealen zoals schoonheid en het samengaan van architectuur met kunst. Daarbij kwam dat vele projecten voor arbeiders werden gebouwd, omdat de woningwet net was aangenomen. Voor een Japanner was dat ongekend. "In Nederland woont elke arbeider in een paleis of museum. Hulde aan het gemeentebestuur!" Waarschijnlijk was Horiguchi ook de eerste Japanse architect die Het Schip bezocht, dat net was opgeleverd.

Terug in Japan publiceerde hij het rijk geïllustreerde boek Moderne Nederlandse Architectuur (Gendai Oranda Kenchiku), waarin hij met bewondering en enthousiasme schreef over de Amsterdamse School en de architecten Michel de Klerk en Piet Kramer. Horiguchi zag De Klerk als de meest geniale architect. Naar aanleiding van zijn onverwachte overlijden in 1923 schreef hij: "The best of the bunch (among the Amsterdam School architects) is Mr. de Klerk, the number one architect in the Netherlands and the leader of the Wendingen group, who shines with his incredible design ability. It is safe to say that there is no one who has not been influenced by him in the country. However, this Amsterdam prodigy

sadly passed away suddenly last November at the age of 39. This is not only a loss for the Netherlands, but for the world."

Tentoonstelling

De tentoonstelling 1923: Horiguchi ontmoet de Amsterdamse School introduceert de befaamde Japanse architect voor het eerst in Nederland. Architect Kengo Kuma en professor Hiroyasi Fujioka vertellen over Horiguchi en de Bunriha beweging in een door het museum gemaakte film. Daarnaast toont de expositie vele van Horiguchi's in Nederland gemaakte foto's, gelardeerd met zijn enthousiaste teksten. Opvallend is dat bijna alle door hem vastgelegde gebouwen nog bestaan. Het vele corporatiebezit is goed onderhouden. De tentoonstelling vertelt ook over het werk van Horiguchi in Japan. Helaas is het huis Shien-So dat veel op de gerietdekte huizen in bijvoorbeeld Bergen lijkt, recent gesloopt. Ook gaat de tentoonstelling in op Japanse invloeden die zichtbaar zijn in de Amsterdamse School. Vanuit de architectuurbeweging was er altijd veel belangstelling voor andere culturen die nieuwe bouwwerken inspireerden.

Activiteiten bij de tentoonstelling

Eén van de activiteiten bij de tentoonstelling is de workshop 'bouw een kunstwerk van riet'. Tijdens deze workshop bouw je onder leiding van de Japanse rietdekkunstenaar Ikuya Sagara en Yuko Taage aan een indrukwekkende koepel van riet. Koop tickets Een tweede activiteit is: De curator vertelt | 1923: Horiguchi ontmoet de Amsterdamse School. Een wekelijkse lezing over het bijzondere bezoek dat deze Japanse architect aan Amsterdam bracht, en hoe hij als een blok viel voor de Amsterdamse School. Koop tickets 1923: Horiguchi ontmoet de Amsterdamse School is een reizende tentoonstelling, die na de periode in Het Schip naar Japan verhuist. ■

Tentoonstelling 'The space between us'

Het Van Abbemuseum in Eindhoven opent op 7 oktober de tentoonstelling 'The space between us'. Hier ervaren bezoekers op een actieve manier het web van relaties tussen de tentoongestelde objecten, henzelf en de wereld. Ook bevraagt de tentoonstelling de rol die het museum daarbij inneemt. The space between us is onderdeel van Dutch Design Week 2023.

Van voorwerp tot openbare ruimte: bijna alles wat we dagelijks gebruiken is ontworpen door mensen. Over onze relatie met deze objecten en omgevingen denken we nauwelijks meer na, die is bijna vanzelfsprekend. In hoeverre bepalen makers met hun ontwerp ons gedrag? En: reflecteert of verwerpt dat ontwerp een van bovenaf opgelegde ideologie? Hoe beïnvloedt dat de verhoudingen in onze samenleving? De expositie geeft antwoorden

Interactie

De tentoonstelling strekt zich uit over de tien zalen van de Oudbouw van het Van Abbemuseum. Daar komen werken van kunstenaars en ontwerpers uit de museumcollectie samen met bruiklenen, onder andere van alumni van Design Academy Eindhoven. De tentoonstelling laat de grenzen tussen disciplines los. In plaats daarvan moedigt de opzet bezoekers aan tot actie en uitwisseling. In elke ruimte komen ze verschillende werken tegen die hen aansporen tot interactie.

Relationeel ontwerp

Uitgangspunt van de tentoonstelling is relational design, dat het effect van objecten en hun ontwerpprocessen verkent. In deze expositie zijn bezoekers geen passieve kijker, maar een actieve deelnemer. De werken vragen om interactie, reactie en je-verhouden-tot.

Ze bestaan soms zelfs bij de gratie van participatie. Zo nodigt Surasi Kusolwong met zijn FeetBall Rietveld Table bezoekers uit voor een potje tafelvoetbal. Tegelijk zet hij ze aan het denken over het nationalistische karakter van de sport. Hij gebruikt bijvoorbeeld Nederlandse klompen en een tafel van Gerrit Rietveld; twee internationaal bekende voorbeelden van Nederlands ontwerp.

Rol van het museum

Tot slot bevraagt de expositie de rol van het museum in de samenleving. Veel van de onderwerpen waar kunstenaars en designers zich mee bezighouden, gaan over maatschappelijke crises. Met hun werk bieden ze oplossingen voor deze vraagstukken. Door een niet-klassieke presentatie – interactie, participatie, uitwisseling – daagt de tentoonstelling bezoekers uit de opgedane ideeën mee te nemen de wijde wereld is, voorbij de muren van het museum. Radha D'Souza en Jonas Staal presenteren bijvoorbeeld met hun Court for Intergenerational Climate Crimes (CICC) een alternatieve rechtbank voor klimaatrechtvaardigheid. Deze installatie houdt bedrijven en regeringen verantwoordelijk voor misdaden tegen het klimaat. Hiermee is het project een goed voorbeeld van het thema van DDW 2023: Picture This; een oproep om de gevolgen van onze leefgewoonten onder

ogen te komen en actie te ondernemen.

Embassy of Inclusive Society

The space between us kwam tot stand in samenwerking met de Embassy of Inclusive Society. De Embassy of Inclusive Society is onderdeel van World Design Embassies, een programma van Dutch Design Foundation, de oprichter van Dutch Design Week.

Deelnemende makers

In de tentoonstelling is werk te zien van: Afonso de Matos / Aydan Murtezaoğlu / Alice Watel / Bik Van der Pol / Can Altay / Carl Andre / Comfort Ball / Community Couture & Snootie Studios / El Lissitzky / Enzo Mari / Finnegan Shannon / Gabriel Fontana / Gerrit Rietveld / Joe Scanlan / Koki Tanaka / Lana Čmajčanin / Leon de Lange / Li Mu / Luna Maurer / Piero Gilardi / Radha D'Souza & Jonas Staal / Robert Glas / Sarah Ross / Studio Corvers / SUPERFLEX / Surasi Kusolwong / Tadhg Read / Tania Bruguera / Tord Boontje / Umbrella Movement / Yassine Ben Abdallah. ■

Architectenkrant is een maandblad uitsluitend bestemd voor de professionelen in de architectuur

www.architectenkrant.be

Maria van Hongarijelaan 64 b6,
1083 Brussel
Tel. 02 772 40 47 - Fax : 02 771 98 01
info@mediaxel.com

Redactie : Nicolas Houyoux (hoofdredacteur)
nicolas.houyoux@mediaxel.com

Publication Manager Bea Buyse :
Tel. + 32 (0)477 77 93 68
bea.buyse@mediaxel.com

Sales Manager Nathalie Mommens :
Tel. + 32 (0)475 70 50 88
nathalie.mommens@mediaxel.com

Totaal bereik : 13.700 architecten.
Artikels, foto's en tekeningen in het redactioneel gedeelte van de Architectenkrant bevatten geen publiciteit; producten en bedrijven worden hier uitsluitend vermeld ter informatie van de lezers. Artikels met informatie van eerder publicitaire aard worden opgenomen met de vermelding 'productinfo, advertorial,...'. Alleen de auteurs zijn verantwoordelijk voor de artikels, foto's, illustraties en standpunten die in de Architectenkrant verschijnen.

Copyright 2023 - MediaXel bvba.
Alle rechten voorbehouden, die van vertaling inbegrepen. Paraît également en français.

MasterPatio, meesterlijk slank, strak én superisolierend

Met de MasterPatio geniet je van grenzeloze vergezichten. Letterlijk, want het schuifraam biedt een complete geveloplossing terwijl de ultraslanke profielen voor een verfijnd ontwerp zorgen. Het naadloze samenspel met de MasterLine 8 ramen en deuren zorgt bovendien voor een overvloed aan licht dat je interieur binnenstroomt. En ondanks zijn strakke vormgeving levert het systeem energetische, thermische en akoestische topprestaties. Zo is de MasterPatio ideaal voor passiefbouw, bereikt het een waterdichtheid tot wel 1200 Pa én brengt het de welverdiende rust in het bruisende stadsleven. Ontdek de perfecte balans tussen functionaliteit en elegantie met de MasterPatio.

Blader door ons
inspiratieboek projecten op
[www.reynaers.be/gratis-
inspiratieboek-projecten](http://www.reynaers.be/gratis-inspiratieboek-projecten)

Reynaers
Aluminium

Ramen

Deuren

Glasgevels